

COMUNICARE A COMISIEI
Sinergii între programele Orizont Europa și FEDR

(2022/C 421/03)

Cuprins

	<i>Pagină</i>
INTRODUCERE	8
TIPURI DE SINERGII	9
1. „Marca de excelență”	9
2. Transferuri de la FEDR către Orizont Europa	14
3. Finanțare cumulativă	18
4. Parteneriate europene	23
5. Finanțare combinată (teaming)	32
6. Sinergii în amonte și în aval	33
ANEXA 1	36
ANEXA 2	39
ANEXA 3	41

INTRODUCERE

Cadrul de reglementare pentru perioada 2021-2027 aplicat fondurilor politicii de coeziune care fac obiectul gestiunii partajate și fondurilor care fac obiectul gestiunii directe permite sinergii consolidate între aceste două tipuri de finanțare din partea Uniunii ⁽¹⁾.

Printre mecanismele relevante se numără „mărcile de excelență”, transferurile, finanțarea cumulativă [care pot fi, de asemenea, utilizate pentru a sprijini parteneriatele europene cofinanțate și instituționalizate din cadrul programului Orizont Europa (OE)] și sprijinul pentru teaming. Documentul de orientare de față vizează aceste mecanisme și „sinergiile din amonte/din aval”.

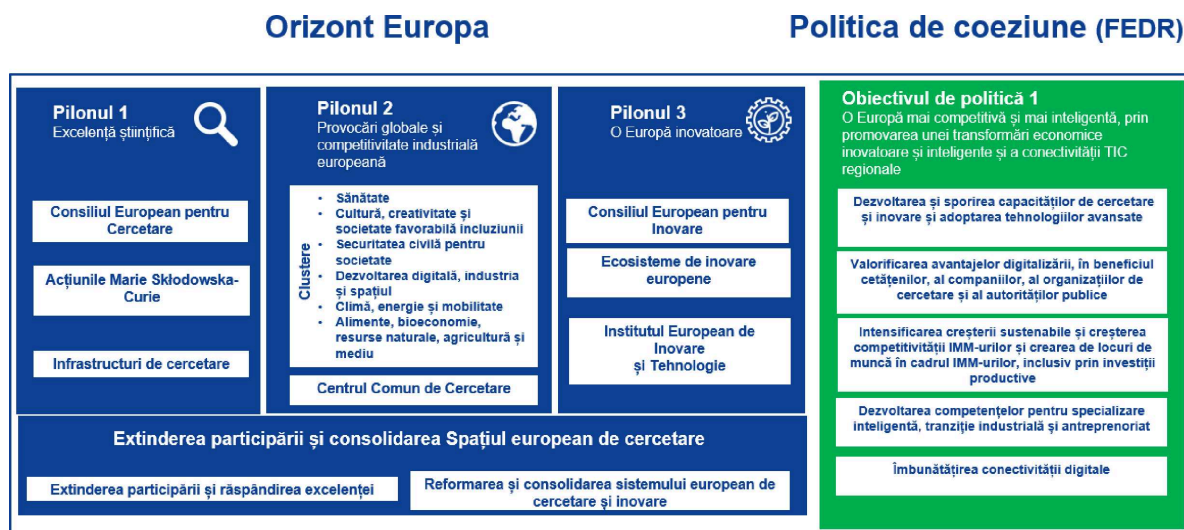
Scopul prezentului document este de a evidenția noile oportunități de care dispun autoritățile de management (AM) ale programelor politicii de coeziune, punctele de contact naționale pentru OE și promotorii/inițiatorii de proiecte OE. Documentul urmărește, de asemenea, să faciliteze utilizarea mecanismelor relevante menționate la paragraful anterior. Acesta se axează pe sinergiile dintre OE și programele Fondului european de dezvoltare regională (FEDR) ⁽²⁾.

Dimensiunea operațională a sinergiilor, în legătură cu care s-au înregistrat progrese semnificative privind legislația pentru perioada 2021-2027, este la fel de importantă și completează dimensiunea strategică. Un schimb periodic de opinii cu privire la sinergiile dintre autoritățile statelor membre implicate în programele politicii de coeziune și punerea în aplicare a OE ar contribui la sensibilizarea cu privire la posibilitățile oferite de sinergii în statele membre.

Contextul strategic la nivelul UE

Promovarea unei transformări economice inovatoare, inteligente și durabile și stimularea excelenței în domeniul cercetării și inovării (C&I) reprezintă o prioritate pentru politica UE, totodată atenuând sau chiar eliminând decalajul persistent în materie de inovare (decalajul dintre capacitatea de inovare a sectoarelor public și privat din statele membre). OE și FEDR sunt instrumente esențiale ale UE pentru obținerea de rezultate cu privire la aceste obiective interconectate.

OE se concentrează pe sprijinirea excelenței în domeniul C&I, în conformitate cu articolul 179 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Politica de coeziune are ca scop promovarea și sprijinirea dezvoltării armonioase globale a statelor membre și a regiunilor acestora, în conformitate cu articolul 174 din TFUE, în special prin reducerea disparităților regionale. Figura de mai jos ilustrează principalele elemente structurale ale OE și sprijinul oferit de politica de coeziune pentru C&I.

Apropierea politicii de coeziune de OE a reprezentat, prin urmare, o prioritate importantă pentru Comisie în ultimii ani, în special în ceea ce privește pregătirea pentru perioada 2021-2027. Scopul este de a consolida impactul ambelor politici prin crearea de complementarități, în special în regiunile mai puțin dezvoltate și în regiunile periferice. Promovarea unei abordări integrate și consolidarea sinergiilor dintre aceste instrumente esențiale ale UE (și pilonii și obiectivele lor de politică respective) pot oferi noi situații reciproc avantajoase, de pe urma cărora să beneficieze toate părțile interesate. De exemplu, se poate promova dezvoltarea economică regională durabilă și inteligentă, îmbunătățind, în același timp, ecosistemul de inovare al UE în general și adaptându-l mai bine pentru a răspunde provocărilor societale majore și dezvoltând lanțuri valorice strategice esențiale.

⁽¹⁾ Se poate aplica și fondurilor UE care fac obiectul gestiunii indirecte.

⁽²⁾ În vederea alinierii dispozițiilor programelor Uniunii care fac obiectul gestiunii directe, de exemplu OE, PED, MIE, referitoare la sinergiile cu programele care fac obiectul gestiunii partajate, anumite elemente ale prezentului document pot fi considerate drept orientări pentru operaționalizarea sinergiilor dintre astfel de programe ale Uniunii care fac obiectul gestiunii directe și programele FEDR, acordând în același timp atenție particularităților fiecărui temei juridic aplicabil și considerațiilor de politică specifice fiecărui astfel de program.

Această abordare creează noi oportunități pentru a contribui la stimularea inovării în toate regiunile și pentru a integra mai bine regiunile mai puțin dezvoltate și regiunile periferice în Spațiul european de cercetare (SEC) și în ecosistemul european de inovare (EEI).

Comunicarea Comisiei privind un nou SEC pentru C&I ⁽³⁾ a marcat un pas important în crearea SEC. Obiectivul SEC este de a consolida excelența, cooperarea transfrontalieră între cercetători, masa critică în domenii-cheie strategice și oportunitățile cercetătorilor de a se reloca și, în cele din urmă, de a crea o piață unică deschisă pentru C&I. Noul plan orientat spre viitor prezentat în comunicare conține un set ambițios de patru obiective de politică – sprijinirea cu prioritate a investițiilor și a reformelor; îmbunătățirea accesului la excelență și consolidarea sistemelor de C&I în întreaga UE; îmbunătățirea transferului de noi soluții C&I către întreprinderi; și aprofundarea integrării politicilor naționale.

În plus, la 16 iulie 2021, Comisia a adoptat o propunere de recomandare a Consiliului privind un Pact pentru cercetare și inovare în Europa ⁽⁴⁾. Recomandarea stabilește o serie de domenii prioritare de acțiune comună în sprijinul SEC. Aceasta include colaborarea pentru a răspunde provocărilor tranziției digitale și tranziției verzi (de exemplu, în ceea ce privește punerea în aplicare a misiunilor și a parteneriatelor europene în cadrul OE).

Sinergiile se bazează pe o cunoaștere reciprocă între autoritățile de management ale programelor relevante pentru C&I și a programelor acestora. Acestea se bazează, de asemenea, pe reprezentanții naționali în domeniul C&I care cunosc prioritățile și acțiunile OE (cum ar fi noile misiuni și parteneriate) și prioritățile regionale de specializare inteligentă. Aceste priorități și acțiuni reprezintă un punct de referință excelent pentru dezvoltarea complementarităților. Sinergiile dintre cadrul C&I și programele de coeziune pot maximiza volumul, calitatea și impactul investițiilor în C&I, prin elaborarea unor planuri strategice care să se completeze reciproc și prin utilizarea unor fluxuri de finanțare diferite (în conformitate cu obiectivele specifice ale fiecărui program/fond).

Strategiile de specializare inteligentă (S3) sunt esențiale pentru sinergiile cu instrumentele legate de creșterea inteligentă la nivelul UE (în special cu OE). Stabilirea priorităților S3 într-o manieră ascendentă ar trebui să faciliteze găsirea de parteneri în alte state membre în vederea cooperării în chestiuni legate de teme și lanțuri valorice conexe.

În ceea ce privește FEDR, articolul 11 alineatul (1) litera (b) punctul (iii) din Regulamentul privind dispozițiile comune (RDC) ⁽⁵⁾ impune statelor membre să specifice în acordurile lor de parteneriat strategic: „complementaritățile și sinergiile dintre fondurile vizate de acordul de parteneriat [...] și alte instrumente ale Uniunii [...] și, după caz, proiectele finanțate în cadrul Orizont Europa”. În mod similar, pentru fiecare program al politicii de coeziune, articolul 22 alineatul (3) litera (a) punctul (iii) din RDC prevede o sinteză a principalelor provocări, luând în considerare „nevoile de investiții și complementaritatea și sinergiile cu alte forme de sprijin”.

În toate cazurile, este de competența AM să decidă dacă utilizează sau nu mecanisme de sinergie.

TIPURI DE SINERGII

1. „Marca de excelență”

„Marca de excelență” este o etichetă de calitate conferită de Comisie unei propuneri prezentate în cadrul unei cereri de propuneri competitive în temeiul unui instrument al Uniunii și considerată compatibilă cu cerințele minime de calitate ale respectivului instrument al Uniunii, dar care nu a putut fi finanțată din cauza constrângerilor bugetare. „Marca de excelență” indică faptul că un proiect ar putea fi un candidat bun pentru a primi sprijin din alte surse de finanțare ale UE sau naționale.

O „marcă de excelență” în cadrul OE recunoaște valoarea propunerii și ajută alte organisme de finanțare să profite de procesul de evaluare al OE. Aceasta poate fi acordată, de exemplu, propunerilor prezentate în cadrul instrumentului Accelerator al Consiliului European pentru Inovare (CEI) din cadrul OE (un fost instrument pentru IMM-uri), al tranziției CEI, al acțiunilor Marie Skłodowska-Curie (MSCA), al teaming-ului și al validării conceptului de către Consiliul European pentru Cercetare (CEC).

⁽³⁾ COM(2020) 628 final, 30 septembrie 2020.

⁽⁴⁾ COM(2021) 407 final.

⁽⁵⁾ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

Autoritățile de management pentru politica de coeziune din statele membre pot urma o procedură de selecție simplificată atunci când decid cu privire la operațiunile de finanțare cărora li s-a acordat o „marcă de excelență” ⁽⁶⁾ din programele FEDR. Aceste operațiuni trebuie să îndeplinească trei criterii:

- În primul rând, acestea trebuie să fie compatibile cu programul (și cu strategiile relevante care stau la baza programului) și să contribuie efectiv la îndeplinirea obiectivelor specifice ale programului.
- În al doilea rând, atunci când intră în domeniul de aplicare al unei condiții favorizante, trebuie să fie compatibile cu strategiile și documentele de planificare corespunzătoare pentru îndeplinirea respectivei condiții favorizante.
- În al treilea rând, trebuie să intre în domeniul de aplicare al fondului în cauză și să fie atribuite unui tip de intervenție ⁽⁷⁾.

Legislația relevantă	RDC	Articolul 2 alineatul (45), articolul 73 alineatul (4) și considerentul 61.
	OE	Articolul 2 alineatul (23), articolul 15 alineatul (2), articolul 24 alineatul (4) și articolul 48 alineatul (7).
Legislația conexă	Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare (RGECA)	Articolele 25a și 25b (Ajutoare de stat)

Considerente de politică

„Marca de excelență” este o etichetă de calitate acordată propunerilor de proiecte prezentate OE (programul UE de finanțare a C&I până în 2027) și programului anterior, Orizont 2020. „Marca de excelență” certifică faptul că aceste propuneri sunt excelente și sporește vizibilitatea acestora în ochii posibilelor organisme de finanțare (private sau publice; naționale sau regionale; inclusiv ai autorităților de management ale fondurilor politicii de coeziune) interesate să investească în proiecte de C&I promițătoare. Astfel, „marca de excelență” ajută aceste propuneri să găsească finanțare alternativă.

Organismele de finanțare pot, de asemenea, să profite de procesul de evaluare consacrat și de înaltă calitate al OE pentru a promova dezvoltarea teritorială. Acest lucru permite statelor membre și regiunilor să identifice și să beneficieze de o rezervă de propuneri de proiecte C&I excelente pe teritoriul lor, care le-ar îmbunătăți performanța și capacitatea în materie de C&I.

Solicitanții de proiecte care primesc o evaluare pozitivă în cadrul unei cereri de propuneri OE și o „marcă de excelență” pot solicita o posibilă finanțare din FEDR, dacă proiectul este aliniat la prioritățile programelor politicii de coeziune din statul membru sau regiunea promotorilor de proiecte.

Certificatul de acordare a etichetei „marcă de excelență” conține toate informațiile de bază privind propunerea, necesare unui organism de finanțare care dorește să identifice propunerea și să înțeleagă principalele sale caracteristici și valoarea sa (titlul propunerii, trimiterea la cererea de propuneri/temă, precum și numele și adresa entității juridice a părții care înaintează propunerea). Acesta este sigilat digital împotriva fraudei, la fel cum sunt și propunerea de proiect și raportul de sinteză privind evaluarea (acest lucru este indicat în documente). În cele din urmă, semnăturile comisarului pentru coeziune și reforme și comisarului pentru inovare, cercetare, cultură, educație și tineret demonstrează angajamentul lor politic de a mobiliza fonduri alternative pentru aceste proiecte.

„Marca de excelență” este adecvată în special pentru componentele OE cu un singur beneficiar (cum ar fi Acceleratorul CEI și Tranziția CEI, MSCA, validarea conceptului de către CEC, teaming). Deși „mărcile de excelență” cu beneficiari multipli ar putea fi, de asemenea, luate în considerare în viitor, intenția actuală este de a acorda „marca de excelență” numai componentelor cu beneficiar unic în prima etapă a OE. Această condiție va trebui să fie specificată în cererea de propuneri relevantă. Componentele care acordă „marca de excelență” vor fi indicate în programul de lucru relevant.

⁽⁶⁾ Deși prezentul document se axează pe „mărcile de excelență” avute în vedere în cadrul programului Orizont Europa, posibilitatea de a acorda „mărci de excelență” este, de asemenea, prevăzută în actele de bază ale altor 14 programe din cadrul financiar multianual al UE (Europa digitală, Programul privind piața unică, LIFE, Europa creativă, Erasmus+, programul spațial, Corpul european de solidaritate, Mecanismul pentru interconectarea Europei, programul „Justiție”, programul „Cetățeni, egalitate, drepturi și valori”, Euratom, Fondul pentru azil, migrație și integrare, Fondul pentru gestionarea integrată a frontierelor și Fondul pentru securitate internă).

⁽⁷⁾ A se vedea articolul 73 alineatul (2) literele (a), (b) și (g) și articolul 73 alineatul (4) din RDC.

De asemenea, Comisia poate acorda „mărci de excelență” propunerilor de proiecte din afara UE (în special din țările asociate OE) care pot utiliza alte surse de finanțare ce nu au legătură cu politica de coeziune.

Sprijinul pentru finanțarea proiectelor cărora li s-a acordat o „marcă de excelență” printr-un program FEDR este voluntar, în funcție de decizia AM și în conformitate cu programul. Prin urmare, certificatul nu conferă în mod automat dreptul de a obține finanțare alternativă. Este posibil ca statul membru sau regiunea în cauză să poată decide să exploreze această posibilitate, însă decizia finală aparține autorității de management relevante.

Au fost efectuate următoarele simplificări pentru a se evita suprapunerea inutilă a activității beneficiarilor și a autorităților de management în momentul depunerii, evaluării și selectării operațiunilor pentru sprijinul FEDR.

- Statele membre, regiunile și beneficiarii pot aplica categoriile, cuantumul maxime și metodele de calcul ale costurilor eligibile din cadrul OE care beneficiază de simplificări ale normelor UE aplicabile privind ajutoarele de stat (RGECA).
- Evaluarea tehnică/a conținutului OE este considerată valabilă. Aceasta înseamnă că AM a unui program FEDR nu trebuie să efectueze una nouă. Cu toate acestea, înainte de semnarea documentului care stabilește condițiile de acordare a sprijinului împreună cu beneficiarii, autoritățile de management trebuie să verifice dacă proiectele respective îndeplinesc cerințele specifice RDC și FEDR care nu sunt acoperite de evaluarea OE. Acest lucru se datorează faptului că aceste proiecte trebuie să fie selectate în mod oficial în conformitate cu RDC – și anume, dispozițiile privind eligibilitatea specială (IMM-urile aflate în dificultate), contribuția la obiectivele programului de finanțare alternativă, condițiile favorizante aplicabile și domeniul de aplicare al fondului [a se vedea articolul 73 alineatul (2) literele (a), (b) și (g) din RDC].

Principalele etape ale procesului

Pregătire/programare	— Programele de lucru anuale sau bianuale ale OE precizează cererile de propuneri pentru care pot fi acordate „mărci de excelență”. Aceste programe de lucru ale OE pot fi vizualizate și descărcate (de) pe portalul de finanțare și licitații. (https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/programmes/horizon) — Statele membre și regiunile ar trebui să informeze Comisia dacă doresc sau nu să permită programelor FEDR să ofere sprijin proiectelor care dețin o „marcă de excelență” OE. Statele membre sau regiunile pot include aceste informații în secțiunea acordului de parteneriat privind complementaritățile și sinergiile, precum și în descrierea obiectivului specific din programul FEDR relevant. AM poate decide să sprijine propunerile de proiecte cărora li s-a acordat o „marcă de excelență”, chiar dacă acestea nu sunt menționate în mod explicit în acordul de parteneriat sau în program. În orice caz, AM trebuie să se asigure că proiectele selectate respectă programul.
Acordarea „mărcilor de excelență” de către Comisie	— Certificatul de acordare a etichetei „marcă de excelență” se acordă propunerilor eligibile și se transmite împreună cu o scrisoare care îi informează pe autorii propunerii cu privire la rezultatele evaluării. Programele de lucru ale OE oferă mai multe detalii cu privire la condițiile și procesul de primire a unei „mărci de excelență”.
Alocarea sprijinului	— Titularul „mărcii de excelență” solicită sprijin direct din programul FEDR în cauză. — Proiectele cărora li s-a acordat o „marcă de excelență” nu trebuie să treacă prin procesul obișnuit de selecție a proiectelor FEDR. Cu toate acestea, ele trebuie să fie supuse cel puțin unei evaluări simplificate în temeiul criteriilor de selecție aprobate de comitetul de monitorizare (respectarea condițiilor favorizante aplicabile, domeniul de aplicare al fondului și obiectivele programului, împreună cu normele UE aplicabile privind ajutoarele de stat) pentru a se asigura că operațiunile respectă cerințele prevăzute la articolul 73 alineatul (2) literele (a), (b) și (g) din RDC, astfel cum se prevede la articolul 73 alineatul (4) din RDC.

	— Evaluarea proiectelor cărora li s-a acordat o „marcă de excelență” pentru finanțare din FEDR ar trebui să fie o evaluare simplificată (verificare a conformității), dar procedurile naționale pot varia. Autoritățile de management pot alege opțiunea pe care o consideră a fi cea mai bună (lansarea unei cereri de propuneri deschise; criteriul „primul venit, primul servit” etc.; sau selectarea directă a proiectelor atunci când programul oferă această opțiune, cu condiția respectării principiilor transparenței și nediscriminării). — În ceea ce privește sprijinul acordat politicii de coeziune, autoritățile de management ar putea, pe baza unor criterii de selecție, să stabilească praguri mai mari decât punctajele minime necesare pentru finanțarea OE. — Site-ul dedicat „mărcii de excelență” conține diverse exemple. (https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/seal-excellence_ro) — Programul FEDR este încurajat să informeze DG REGIO (unitatea geografică relevantă) și comunitatea de practici dedicată „mărcii de excelență” (RTD-SEAL-OF-EXCELLENCE@ec.europa.eu) cu privire la sprijinul lor pentru proiectele cărora li s-a acordat o „marcă de excelență”.
Punere în aplicare, monitorizare și control	— Beneficiarii pun în aplicare proiecte în conformitate cu normele și procedurile politicii de coeziune. Propunerile cărora li s-a acordat o „marcă de excelență” sunt cofinanțate în conformitate cu normele RDC și cu normele specifice ale FEDR. Cu condiția să respecte normele programului, este posibil ca AM să aplice anumite categorii de norme OE (de exemplu, categoriilor, sumelor maxime și metodelor de calculare a costurilor eligibile). AM trebuie să menționeze aceste elemente în documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului. — Rata de cofinanțare aplicată finanțării publice totale a proiectului nu depășește rata de finanțare în temeiul normelor programului OE, dacă sprijinul este acordat sub formă de ajutor de stat în temeiul articolului 25a sau 25b din RGECA (a se vedea secțiunea privind ajutoarele de stat de mai jos). — Aceleași norme pentru monitorizare și control se aplică și pentru alte operațiuni din cadrul programului FEDR relevant. — Tabloul de bord OE public oferă date agregate privind „marca de excelență”, cu vizualizarea mărcii pe țări și regiuni.

Important de știut

Ce prevăd normele UE privind ajutoarele de stat?

Finanțarea din programele FEDR poate intra sub incidența normelor UE privind ajutoarele de stat în cazul în care beneficiarii sunt întreprinderi. În astfel de cazuri, finanțarea trebuie să fie compatibilă cu piața internă, pe baza normelor UE aplicabile privind ajutoarele de stat. Pentru proiectele cărora li s-a acordat o „marcă de excelență”, articolele 25a și 25b din RGECA ⁽⁸⁾ reprezintă o opțiune pentru statele membre de a asigura compatibilitatea cu piața internă. În plus, RGECA stabilește o serie de condiții generale pe care trebuie să le îndeplinească toate măsurile de ajutor puse în aplicare în temeiul RGECA, indiferent de obiectivul acestora. Condițiile specifice prevăzute la articolele 25a și 25b din RGECA permit finanțarea prin FEDR a proiectelor cărora li s-a acordat o „marcă de excelență” – la aceeași rată de finanțare și cu aceleași costuri eligibile pentru OE – fără notificarea oficială prealabilă a Comisiei și fără necesitatea de a efectua o altă evaluare tehnică. Autoritatea care acordă ajutorul este obligată să respecte condițiile generale și specifice ale RGECA aplicabile atunci când acordă finanțarea. Pe lângă cererea sa inițială pentru OE, titularul „mărcii de excelență” trebuie să îndeplinească criteriile de selecție aplicabile proiectelor care dețin „marca de excelență” stabilite de AM și trebuie, de asemenea, să se asigure că respectă normele aplicabile privind ajutoarele de stat.

⁽⁸⁾ Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat (JO L 187, 26.6.2014, p. 1, astfel cum a fost modificat). O versiune consolidată a regulamentului modificat este disponibilă pe site-ul internet al Comisiei Europene, numai în scop informativ: https://ec.europa.eu/competition-policy/state-aid/legislation/regulations_en

În calitate de AM/alt organism de finanțare, cum putem fi la curent cu evoluțiile și bunele practici în sprijinirea propunerilor cărora li s-a acordat o „marcă de excelență”?

Comunitatea de practici dedicată „mărcii de excelență” va permite în continuare autorităților de management ale FEDR interesate și altor organisme de finanțare să facă schimb de bune practici cu privire la modul de sprijinire a propunerilor cărora li s-a acordat o „marcă de excelență”, să rămână la curent cu cele mai recente evoluții și să acceseze toate informațiile și datele relevante privind propunerile cărora li s-a acordat o „marcă de excelență” în regiunile lor (număr, finanțare solicitată etc.). Acest lucru ar trebui să faciliteze planificarea unor scheme de finanțare alternative.

În calitate de AM/alt organism de finanțare, cum putem fi la curent cu propunerile din țara/regiunea noastră cărora li s-a acordat o „marcă de excelență”?

Titularii „mărcilor de excelență” trebuie să își dea consimțământul pentru un set limitat de informații (și anume, date de contact, cum ar fi denumirea societății, adresa societății și adresa de e-mail a persoanei de contact, un rezumat al propunerii, cuantumul sprijinului financiar solicitat și cuvinte-cheie utilizate) care să fie partajate cu AM pentru politica de coeziune și cu alte entități publice sau private care ar putea fi interesate de finanțarea sau sprijinirea întreprinderii lor. Autoritățile de management vor fi în măsură să acceseze aceste informații și să îl contacteze pe titularul „mărcii de excelență”. Pe site-ul dedicat „mărcii de excelență” sunt furnizate informații suplimentare cu privire la modul de utilizare a „mărcii de excelență” și la modul de găsire a datelor de contact ale AM pentru fiecare țară.

În ce condiții pot autoritățile de management să finanțeze proiecte care au solicitat sprijin OE, dar care nu au fost selectate pentru finanțare OE și cărora nu li s-a acordat o „marcă de excelență”?

Pentru ca politica de coeziune să sprijine un proiect căruia nu i s-a acordat o „marcă de excelență”, proiectul trebuie să facă obiectul evaluării complete standard solicitate în cadrul unui program al politicii de coeziune (evaluarea simplificată se aplică numai proiectelor cărora li s-a acordat o „marcă de excelență” și operațiunilor selectate în cadrul unui program cofinanțat de OE).

Exemplu practic

Un proiect căruia i s-a acordat o „marcă de excelență” de către Acceleratorul CEI al OE (programul de lucru al CEI pentru 2022, p. 74, inclusiv notele de subsol 63 și 64):

O IMM își depune candidatura ca răspuns la o cerere de propuneri OE și trece de etapele de evaluare anterioare jurizării („GO”) stabilite în programul anual de lucru al CEI. În pofida gradului său înalt de calitate, juriul CEI constată că propunerea de proiect nu poate fi finanțată din cauza lipsei de fonduri suficiente disponibile. În mod normal, IMM-urile ar primi o „marcă de excelență” (cu excepția cazurilor specifice prevăzute în programul de lucru al CEI – de exemplu, în cazul în care o IMM nu este de acord cu schimbul de informații cu privire la propunerea sa).

O IMM căreia i s-a acordat o „marcă de excelență” se poate adresa altor organisme de finanțare – de exemplu AM din cadrul programelor politicii de coeziune. Cu autorizarea prealabilă a solicitantului, Comisia poate, de asemenea, să facă schimb de informații de bază, în special date de contact, cu privire la cererea acceptată. În ceea ce privește rezultatele evaluării și alte date sensibile, comunicarea acestora către autoritățile financiare interesate este condiționată de încheierea unor acorduri de confidențialitate specifice. În plus, cu acordul solicitantului, Comisia poate face schimb de informații cu alte organizații care pot sprijini IMM-urile – de exemplu, Rețeaua întreprinderilor europene (*Enterprise Europe Network* – EEN). EEN poate oferi servicii individuale de sprijin IMM-urilor cărora li s-a acordat o „marcă de excelență” pentru a le ajuta să identifice surse alternative de finanțare relevante (inclusiv programe finanțate de FEDR) și pentru a le ajuta cu orice proces de depunere a cererilor (inclusiv o posibilă ajustare a propunerii de proiect), cu consolidarea capacităților pentru procesele de depunere a cererilor și competențele de prezentare și să le asigure legături cu alte servicii de sprijin relevante, cum ar fi serviciile de corelare a activităților și de identificare a partenerilor de afaceri adecvați. Serviciile EEN, adaptate la nevoile fiecărui titular individual al „mărcii de excelență”, iau forma unor pachete de servicii cu o durată de trei până la cinci zile, furnizate gratuit IMM-urilor în cauză.

Pentru a sprijini proiectele cărora li s-a acordat o „marcă de excelență”, autoritățile de management pot decide cu privire la respectarea normelor OE în ceea ce privește categoriile, cuantumul maxime și metodele de calcul ale costurilor eligibile, cu condiția să fie îndeplinite condițiile de compatibilitate cu ajutoarele de stat stabilite la articolul 25a și capitolul 1 din RGECA. În acest caz, ele pot aplica regulile pentru Accelerator stabilite în Programul-cadru Orizont [„Componenta «grant»

sau «avans rambursabil» a sprijinului prin instrumentul Accelerator nu depășește 70 % din costurile totale eligibile ale acțiunii de inovare selectate.” – articolul 48 alineatul (9) din Regulamentul programului-cadru Orizont] ⁽⁹⁾). În plus, astfel cum se explică în programul specific Orizont (punctul 1.1.2), „[c]ombinarea și volumul finanțării” în cadrul Acceleratorului „vor fi adaptate la nevoile întreprinderii, la dimensiunea și stadiul acesteia, la natura tehnologiei sau inovației și la durata ciclului de inovare” ⁽¹⁰⁾.

Dacă sunt prevăzute în programul de lucru, titularii „mărcii de excelență” CEI OE pot beneficia de evenimente de corelare a activităților organizate de serviciile CEI de accelerare a dezvoltării de întreprinderi pentru a conecta comunitatea de inovatori a CEI – inclusiv pe cei care dețin o „marcă de excelență” – și investitorii, partenerii și achizitorii publici. Serviciile CEI de accelerare a dezvoltării de întreprinderi, pun, de asemenea, la dispoziție o serie de servicii de îndrumare și mentorat și oferă inovatorilor acces la rețelele internaționale de potențiali parteneri, inclusiv potențiali parteneri industriali, pentru a completa un lanț valoric, a dezvolta oportunități de piață și/sau a găsi investitori sau alte surse de finanțare privată sau corporativă ⁽¹¹⁾.

Propunerile cărora li s-a acordat o „marcă de excelență” în cadrul Acceleratorului CEI sunt aduse nu numai în atenția autorităților de management ale FEDR, ci și a surselor de finanțare private (de exemplu, prin evenimente specifice de căutare online de parteneri și de corelare a activităților organizate de rețelele și comunitățile dedicate „mărcii de excelență” și prin semnalarea „mărcii de excelență” pe portalul InvestEU).

2. Transferuri de la FEDR către Orizont Europa

În temeiul articolului 26 alineatul (1) din RDC, statele membre pot solicita transferul a până la 5 % din resursele lor în cadrul gestiunii partajate către orice alt (alte) fond(uri) sau instrument(e) al (ale) UE care face (fac) obiectul gestiunii directe sau indirecte. Limita de 5 % se aplică alocării naționale inițiale a unui anumit fond și nu unui program specific sau unei (categoriilor de) regiuni. Resursele transferate pot fi utilizate numai pentru angajamente bugetare viitoare (și anume, pentru exercițiile următoare). Resursele respective trebuie utilizate în beneficiul statului membru în cauză ⁽¹²⁾.

Aceste sume transferate nu sunt luate în considerare pentru concentrarea tematică pentru FEDR.

OE permite tuturor părților sale să primească transferuri de resurse din programe care fac obiectul gestiunii partajate.

Legislația relevantă	RDC	Articolul 26 din RDC, Transferul de resurse și considerentul 19
	Orizont Europa	Articolul 15 alineatele (5), (6)
Legislația conexasă	RDC	Articolul 24 (Modificarea programelor)

Considerente de politică

Autoritățile de management pot utiliza transferurile pentru a facilita participarea propunerilor OE excelente din statul membru/regiunea lor la OE atunci când, în caz contrar, constrângerile bugetare le-ar împiedica să fie selectate pentru sprijin OE.

Transferurile pot adăuga valoare atunci când sunt direcționate către domenii de C&I care au fost identificate ca priorități S3 la nivel național și/sau regional și care sunt, de obicei, suprasubscrise în cadrul cererilor de propuneri din cadrul OE. Cu toate acestea, nu este o cerință legală ca investițiile acoperite de fondurile transferate să corespundă priorităților de specializare inteligentă.

Transferurile oferă oportunități, printre altele:

- de consolidare a participării la OE a beneficiarilor din regiuni/state membre care, în mod tradițional, au avut o rată scăzută de participare și de succes în OE;
- de stimulare a proiectelor în domeniile identificate ca prioritare prin specializarea inteligentă;

⁽⁹⁾ Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 aprilie 2021 de instituire a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa, de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1290/2013 și (UE) nr. 1291/2013.

⁽¹⁰⁾ Decizia (UE) 2021/764 a Consiliului din 10 mai 2021 de instituire a programului specific de implementare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa și de abrogare a Deciziei 2013/743/UE.

⁽¹¹⁾ Programul de lucru al CEI pentru 2022.

⁽¹²⁾ Transferurile sunt posibile și către alte programe care fac obiectul gestiunii directe; a se vedea, de exemplu, articolul 4 alineatul (14) din Regulamentul MIE, aplicabil sectorului digital, și articolul 9 alineatul (5) din Regulamentul DEP.

- de menținere a capacității administrative la nivel național/regional în ceea ce privește selectarea și monitorizarea proiectelor de C&I, deoarece acest lucru nu va fi realizat de AM în temeiul normelor RDC, ci de agenția respectivă în temeiul normelor OE (în special atunci când nu există suficiente proiecte excelente pentru a justifica o cerere de propuneri completă la nivel național/regional în cadrul programului RDC; atunci când există un număr mare de astfel de propuneri excelente în cadrul OE; sau atunci când AM a programului RDC dorește să își diversifice tipul de sprijin).

Transferurile sunt adecvate în special pentru componentele cu un singur beneficiar. Prima fază a OE va permite transferul numai pentru aceste componente.

Resursele transferate trebuie utilizate în beneficiul statului membru în cauză. Un stat membru poate limita domeniul de aplicare teritorial al transferului la o anumită regiune (și anume, regiunea acoperită de un program al politicii de coeziune din care sunt transferate resursele).

Transferurile pot permite statelor membre sau regiunilor cu rate scăzute de participare la OE să își consolideze capacitățile de C&I prin intensificarea participării entităților lor juridice la OE. Acest lucru se datorează faptului că un transfer poate aduce beneficii numai beneficiarilor din statul membru/regiunea în cauză.

Un transfer către OE poate oferi, de asemenea, oportunități de învățare pentru promotorii de proiecte, cum ar fi IMM-uri sau universități, deoarece aceștia vor putea intra în procesul OE datorită resurselor suplimentare puse la dispoziția OE prin transfer de către statul membru sau regiunea lor. Proiectul va intra în procesul de pregătire a granturilor, va fi pe deplin supus normelor OE, inclusiv ratelor de finanțare. Agenția competentă a Comisiei va monitoriza proiectul pe toată durata sa.

Principalele etape ale procesului

Pregătire	— Transferurile trebuie să fie specificate în mod explicit în acordul de parteneriat [sau într-o cerere de modificare a unui program, cu acordul comitetului de monitorizare (CM)] ⁽¹³⁾. În cazul în care transferurile nu sunt indicate inițial în acordul de parteneriat, acestea pot fi solicitate în orice moment ulterior printr-o cerere de modificare a programului cu gestiune partajată în cauză (inclusiv a planului său de finanțare). — Transferurile printr-o modificare a programului necesită aprobarea prealabilă a CM. În plus, „[î]n cazul în care cererea [...] vizează modificarea unui program, pot fi transferate numai resurse aferente anilor calendaristici viitori.” A se vedea articolele 24 și 26 din RDC pentru mai multe detalii despre cerințe. — Atunci când solicită un transfer, statul membru/AM trebuie să explice în ce mod transferul ar aduce beneficii statului membru care îl efectuează sau (în cazul unui program regional) anumitor regiuni și în ce fel ar contribui acesta la atingerea obiectivelor instrumentului beneficiar. Pentru a facilita punerea în aplicare, cererea ar putea specifica componenta OE (de exemplu, Acceleratorul CEI) vizată de transfer. — Pentru a defini componenta și suma care urmează să fie transferată, serviciile Comisiei pot furniza o estimare a sumei care ar putea fi absorbită în perioada în cauză, pe baza istoricului statului membru/regiunii respective în ceea ce privește componenta aleasă.
Evaluarea cererilor de către Comisie	— Comisia trebuie să se opună unei cereri de transfer în cazul în care aceasta ar submina realizarea obiectivelor programului din care ar urma să fie transferate resursele. — În cazul în care Comisia aprobă transferul, acest lucru este confirmat oficial în decizia de aprobare a acordului de parteneriat sau a modificării programului. — Calendarul pentru aprobarea cererii de transfer este prezentat sub acest tabel.

⁽¹³⁾ Tabelul 4.2. din modelul de AP (anexa II la RDC) privind „Transferuri către instrumente care fac obiectul gestiunii directe sau indirecte” prevede identificarea instrumentului specific către care sunt transferate sumele FEDR.

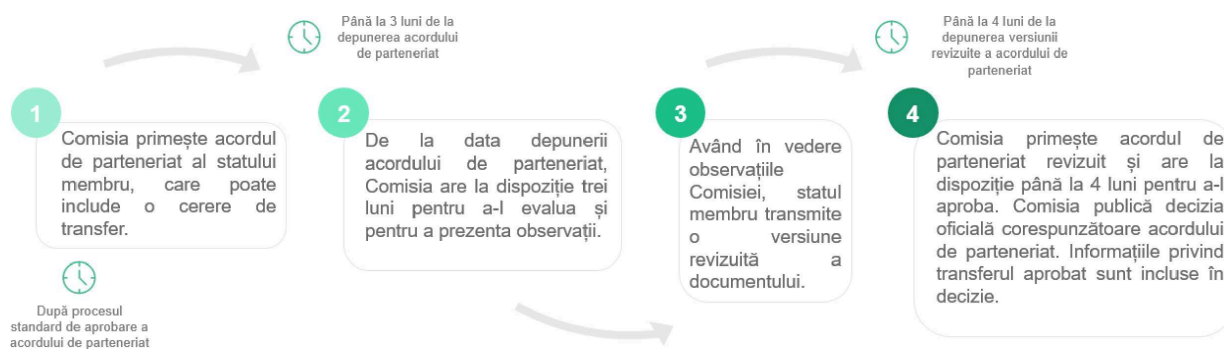
Alocarea sprijinului	— Odată ce transferul este aprobat, acesta devine disponibil pentru OE în următorul an calendaristic pentru cererile de propuneri din anul respectiv. Din acel moment, transferul poate fi utilizat în beneficiul statului membru/regiunii în cauză. Acesta poate sprijini propuneri care sunt situate în regiunile/țara de transfer și care au fost evaluate pozitiv de către experți independenți, dar care nu au putut fi acceptate din cauza constrângerilor bugetare. Transferul suplimentează – mai degrabă decât să înlocuiască – sprijinul din bugetul inițial OE. — Proiectele sunt selectate pe baza listei de clasificare care rezultă din evaluarea OE sau din norme specifice (respectând în același timp delimitarea națională/regională a sumei transferate). În cazul instrumentului Accelerator al CEL, bugetul transferat va fi alocat pe baza principiului „primul venit, primul servit”, în conformitate cu planificarea datelor-limită (procesele de selecție sunt lansate o dată la 3 luni) până la epuizarea acestuia. — Normele se aplică sumelor transferate, care sunt supuse acelorași condiții de punere în aplicare a proiectului ca orice alt proiect OE. — Pentru definirea regiunii, va fi utilizat nivelul codului NUTS2. Datele privind proiectele finanțate (analizate pe regiuni) sunt puse la dispoziția publicului în tabloul de bord OE. Tabloul de bord va indica faptul că proiectul a fost sprijinit cu bani transferați.
Punere în aplicare, monitorizare și control	— În urma transferului, punerea în aplicare (inclusiv monitorizarea) este efectuată exclusiv de Comisie în temeiul normelor OE, nemaifiind asigurată de autoritățile de management ale programelor care fac obiectul gestiunii partajate. Cu toate acestea, autoritățile de management au un rol de jucat în cazul transferurilor înapoi către politica de coeziune și în cazul prezentării unei modificări a programului. — Transferul nu are consecințe directe pentru promotorii de proiecte sau pentru beneficiarii care respectă normele și procedurile OE.

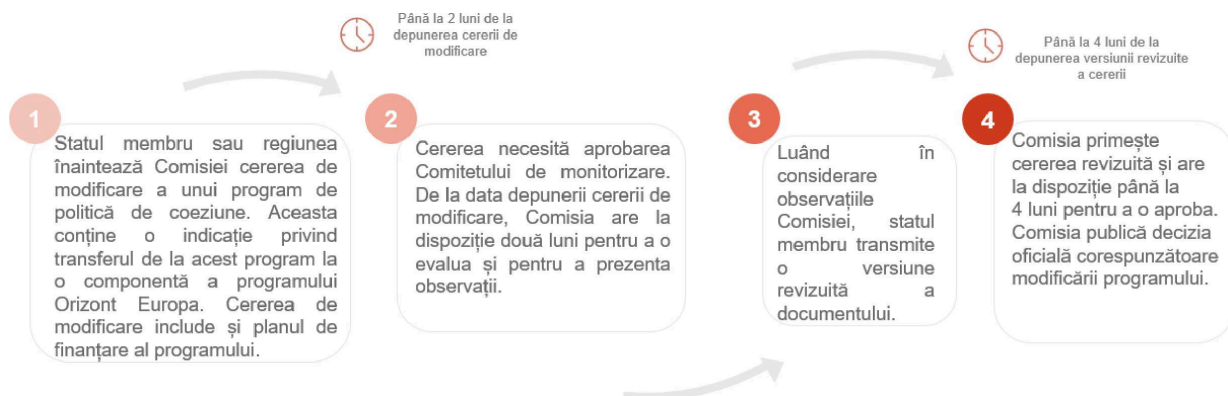
Calendarul cererilor de transfer

Faza 1: Cerere de transfer de fonduri de la un instrument al politicii de coeziune

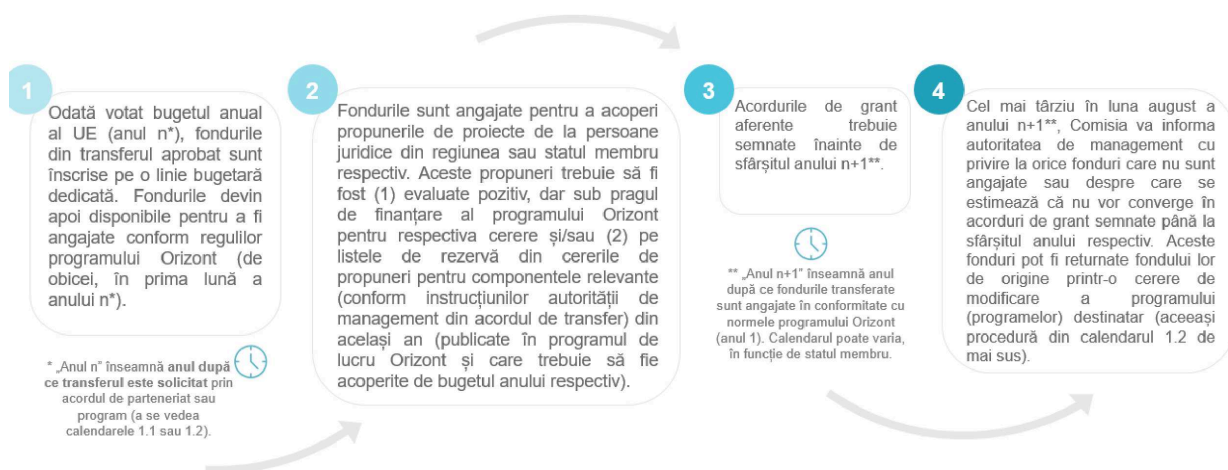
1.1 Cerere de transfer prin acord de parteneriat

1.2 Cerere de transfer inclusă în modificarea programului

Faza 2: Punerea în aplicare a fondurilor transferate prin OE

Important de știut

Resursele transferate pot fi transferate înapoi către fondul lor inițial?

În cazul în care Comisia nu și-a asumat în mod oficial un angajament pentru sumele transferate în cadrul OE până la data de 31 august a anului n+1, resursele neangajate corespunzătoare pot fi transferate înapoi către fondul din care au fost transferate inițial. Acestea pot fi apoi realocate unuia sau mai multor programe [articolul 26 alineatul (7) din RDC, articolul 15 alineatul (6) din OE] la cererea statului membru.

Se aplică aceeași procedură de solicitare a unei modificări a programului (articolul 24 din RDC), iar cererea trebuie prezentată Comisiei cu cel puțin 4 luni înainte de termenul-limită pentru angajamentele (financiare) (și anume, până la data de 31 august a anului n+1).

Resursele care au fost transferate înapoi vor fi apoi realocate programului (programelor) beneficiar(e) și vor face obiectul normelor RDC.

În cazul în care Comisia trebuie să recupereze fondurile de la beneficiarii OE care au primit un transfer de la FEDR, aceste fonduri ar fi returnate programului FEDR?

Nu. Creditele nu vor reveni la linia bugetară inițială (FEDR), ci vor rămâne la programul relevant. În acest caz specific, acestea ar rămâne în cadrul programului OE (către care au fost transferate din FEDR).

Exemplu practic

Un stat membru decide să transfere o parte din resursele unui anumit program FEDR pentru anii calendaristici viitori către OE ⁽¹⁴⁾ prin modificarea programului în conformitate cu articolul 24 din RDC.

Comisia este de acord că transferul a fost justificat în mod corespunzător și este în conformitate cu obiectivele programului din care vor fi transferate resursele. Comisia aprobă modificarea programului, după ce CM și-a dat acordul. Statele membre și Comisia analizează, de asemenea, domeniul de aplicare geografic (determinat de teritoriul programului care realizează transferul), utilizarea preconizată a resurselor transferate în cadrul OE (la nivelul componentei OE) și suma care urmează să fie transferată pe baza „capacității de absorbție” estimate (de exemplu, utilizând statistici istorice privind participarea la cereri similare ale țării/regiunii respective).

Statul membru intenționează să utilizeze resursele transferate pentru a finanța propunerile IMM-urilor în cadrul unei cereri de propuneri aferente instrumentului Accelerator CEI – OE. El intenționează să facă acest lucru prin intermediul unor acorduri de grant care urmează să fie încheiate cel târziu până la sfârșitul anului n+1 (adică anul următor anului în care resursele sunt transferate către OE).

Resursele sunt utilizate pentru a finanța propunerile IMM-urilor depuse în cadrul instrumentului Accelerator al CEI care au fost evaluate după decizia statului membru de a transfera banii.

OE acoperă (în prezent) orice costuri administrative suplimentare aferente executării transferului. O evaluare cu privire la oportunitatea menținerii acestei abordări va fi efectuată în cadrul evaluării la jumătatea perioadei a programului.

Statul membru poate solicita transferul resurselor neangajate înapoi către FEDR cu până la 4 luni înainte de sfârșitul anului n+1 (și anume, până la 31 august), solicitând o modificare a programului (programelor) în care vor fi incluse aceste resurse. Cererea face obiectul aprobării de către Comisie. Regula privind dezangajarea va începe să se aplice din anul în care sunt efectuate angajamentele bugetare corespunzătoare.

3. Finanțare cumulativă

Finanțarea cumulativă înseamnă că o operațiune/un proiect primește sprijin din partea mai multor fonduri, programe sau instrumente (incluzând atât fonduri care fac obiectul gestiunii partajate, cât și fonduri care fac obiectul gestiunii directe) pentru același element de cost/cheltuială. Ca și în cazul celorlalte mecanisme de sinergie, finanțarea cumulativă nu este automată. Aceasta este mai degrabă o opțiune care poate fi explorată de autoritățile de management pentru politica de coeziune și de autoritatea care acordă ajutorul pentru programele UE care fac obiectul gestiunii directe. Finanțarea cumulativă poate fi aplicată numai cu acordul tuturor părților implicate (și anume, AM și autoritatea care acordă ajutorul pentru programele UE care fac obiectul gestiunii directe).

Legislația relevantă	RDC	Articolul 63 alineatul (9)
	OE	Articolul 15 alineatul (4)
Legislația conexă	Programul Europa digitală	Articolul 23 alineatul (1) ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Ar trebui remarcat faptul că articolul 23 alineatul (1) din Regulamentul privind Europa digitală, precum și, de exemplu, articolul 19 alineatul (1) din Regulamentul MIE 2, conțin dispoziții identice cu cele de la articolul 15 alineatul (4) din Regulamentul privind OE. Acest lucru, la rândul său, permite alinierea modalităților de punere în aplicare privind finanțarea cumulativă între aceste programe.

Considerente de politică/beneficii potențiale

Finanțarea cumulativă permite repartizarea sarcinii financiare a unei operațiuni și abordarea eventualelor constrângeri bugetare (de exemplu, cele care decurg din ratele de finanțare mai scăzute ale unui instrument), deoarece poate permite ca până la 100 % dintr-un proiect de sinergie să fie finanțat din bugetul UE, cu condiția respectării normelor relevante privind ajutoarele de stat. Aceasta permite, de asemenea, sprijinirea contribuțiilor naționale, în special în statele membre și regiunile mai puțin dezvoltate.

Finanțarea cumulativă poate, de asemenea, să pună în comun resurse din diferite instrumente ale UE, care fac atât obiectul gestiunii directe, cât și obiectul gestiunii partajate, și permite o finanțare de 100 % din resursele UE. Prin urmare, finanțarea cumulativă oferă ocazia de a consolida legăturile dintre prioritățile complementare în materie de C&I ale cererilor de propuneri OE și programele FEDR (și prioritățile S3 aferente).

⁽¹⁴⁾ În limitele articolului 26 alineatul (1) din RDC.

Principalele etape ale procesului

Pregătire/programare

- Finanțarea cumulativă între gestiunea directă și gestiunea partajată este posibilă pentru aceleași cheltuieli ale unei operațiuni, cu condiția să se ia măsuri specifice pentru a se asigura conformitatea cu articolul 63 alineatul (9) din RDC și cu articolul 191 alineatul (3) din Regulamentul financiar. Autoritățile programelor ar trebui să acorde o atenție deosebită următoarei interpretări a articolului 63 alineatul (9) din RDC și a articolului 191 alineatul (3) din RF și să pună în aplicare finanțarea cumulativă în conformitate cu etapele practice de mai jos.
- Articolul 63 alineatul (9) primul paragraf din RDC prevede *interzicerea dublei declarări a cheltuielilor în temeiul RDC*, precizând că aceeași cheltuială poate fi rambursată numai în cadrul unui singur instrument de finanțare al Uniunii și că nu poate exista o dublă finanțare din partea Uniunii asociată aceleiași cheltuieli. Această interdicție a dublei declarări se aplică în legătură cu cheltuielile declarate într-o cerere de plată adresată Comisiei de către o autoritate de management, și nu în legătură cu o cerere de plată transmisă autorităților naționale de către un beneficiar pentru o anumită operațiune.
- Această dispoziție corespunde articolului 191 alineatul (3) din RF. Cu toate acestea, Regulamentul financiar permite acordarea cumulativă de granturi de la bugetul UE, dacă acest lucru este autorizat de actele de bază. Pentru CFM 2021-2027, majoritatea actelor de bază, inclusiv Orizont Europa, permit cumularea granturilor, cu condiția ca acestea să nu ramburseze mai mult de 100 % din costurile eligibile.
- AM poate preciza în programul politicii de coeziune intenția sa de a permite o finanțare cumulativă și domeniile în care o astfel de finanțare ar oferi beneficii. Chiar dacă programul nu se referă la acest mecanism, se poate aplica în continuare finanțarea cumulativă dacă operațiunile sunt în conformitate cu prioritățile programului.
- Autoritățile de management și serviciile Comisiei/autoritatea care acordă ajutorul (pentru programul UE în cauză care face obiectul gestiunii directe) pot conveni apoi să lanseze cereri de propuneri coordonate.
Aceste cereri de propuneri ar trebui:
 - să fie coordonate între autoritățile de management și serviciile Comisiei/autoritatea care acordă ajutorul și, în mod ideal, să fie lansate în același timp;
 - să menționeze că, în cazul în care solicitantul alege să depună cerere pentru ambele instrumente și dacă ambele cereri sunt acceptate, proiectul poate primi finanțare cumulativă (și anume, sprijin din partea ambelor instrumente);
 - să precizeze că, pentru fiecare grant, trebuie respectate procedurile aplicabile și normele de eligibilitate.
 - să definească ratele și condițiile de finanțare care se vor aplica în următoarele trei scenarii:
 - (i) dacă solicitantul alege să depună cerere pentru ambele instrumente și ambele cereri sunt acceptate;
 - (ii) dacă solicitantul alege să depună cerere pentru ambele instrumente, dar numai una dintre cereri este acceptată;
 - (iii) dacă solicitantul alege să depună cerere numai pentru unul dintre cele două instrumente.

	În plus, cererile de propuneri ar trebui să indice: — normele de eligibilitate (în funcție de sursa de finanțare, pot exista două seturi separate de norme de eligibilitate), perioada de eligibilitate a costurilor, durata proiectului, perioadele de raportare, termenele pentru aprobarea celor două granturi (AM relevante și autoritatea care acordă ajutorul pentru programul UE care face obiectul gestiunii directe ar trebui să coordoneze termenele în avans). — ratele de finanțare care vor fi aplicate în cadrul ambelor instrumente (în temeiul normelor juridice respective). Ratele de finanțare combinate nu trebuie să depășească 100 % din costurile eligibile și trebuie să respecte normele privind ajutoarele de stat. — conținutul pe care solicitanții ar trebui să îl prezinte în propunerile lor (mai multe informații sunt furnizate mai jos la rubrica „Alocarea sprijinului”).
Alocarea sprijinului	— Propunerile ar trebui să includă toate elementele pe care AM și autoritatea care acordă ajutorul pentru programul UE care face obiectul gestiunii directe le vor evalua în cadrul proceselor lor de selecție respective. — Selecția și evaluarea propunerilor se vor desfășura separat pentru fiecare cerere de propuneri, în conformitate cu mecanismele și normele fiecărui instrument. — Selecția în cadrul unei cereri de propuneri nu constituie o garanție a selecției în cadrul celeilalte. — Propunerile trebuie să indice dacă solicitantul își va depune candidatura ca răspuns la cererea de propuneri a celui alt instrument. Dacă răspunsul este „da”, necesitatea unei coordonări eficiente a instrumentelor de finanțare înseamnă că cererea trebuie să indice, de asemenea, dacă solicitantul intenționează să continue cu proiectul potențial cofinanțat în cazul în care acesta este (i) selectat doar de AM sau este (ii) selectat doar de autoritatea care acordă ajutorul în cadrul programului UE care face obiectul gestiunii directe. — În cazul în care numai una dintre cereri este acceptată, autoritatea responsabilă (AM sau autoritatea care acordă ajutorul care face obiectul gestiunii directe) încheie un acord de grant cu beneficiarul în conformitate cu normele fondului/instrumentului respectiv. De exemplu, dacă acordul este încheiat cu AM (pentru sprijin în cadrul unui program al politicii de coeziune), se aplică RDC și normele UE privind ajutoarele de stat și se emite documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului. — În cazul depunerii de cereri și al selecției în cadrul ambelor cereri de propuneri, beneficiarul ar trebui să încheie două acorduri de grant separate – unul cu AM, așa-numitul document care stabilește condițiile de acordare a sprijinului, și altul cu autoritatea care acordă ajutorul pentru programul UE care face obiectul gestiunii directe. Fiecare acord de grant ar trebui (i) să precizeze normele aplicabile fondului/instrumentului respectiv și (ii) să indice legătura cu celălalt grant. Un acord de grant în cadrul unui program al UE care face obiectul gestiunii directe este marcat drept „acțiune sinergică” în fișa tehnică (fie în timpul pregătirii grantului, fie în timpul unei modificări a grantului), iar dispozițiile opționale corespunzătoare vor fi activate. — Autoritățile respective (autoritățile de management și autoritățile care acordă ajutorul pentru programele care fac obiectul gestiunii directe) trebuie să se asigure că ratele de finanțare combinate aplicate la nivelul operațiunii nu depășesc 100 % din costurile eligibile.

	— În cadrul gestiunii partajate, rata de finanțare aplicată la nivelul unei operațiuni și rata de cofinanțare la nivelul priorității relevante pot fi diferite. În cadrul acțiunilor sinergice, trebuie să se țină seama de rata de cofinanțare la nivelul priorității, dar, în cele din urmă, rata de finanțare la nivelul operațiunii, astfel cum este stabilită în documentul care conține condițiile pentru acordarea sprijinului, va fi utilizată în scopul reconcilierii cu rata de finanțare din programul care face obiectul gestiunii directe și va garanta că acoperirea de la bugetul Uniunii nu depășește 100 %.
Punere în aplicare, monitorizare și control	<i>Punere în aplicare</i> — Pentru a permite o finanțare de 100 % din bugetul Uniunii în conformitate cu intenția de a întreprinde acțiuni sinergice, ar trebui să existe o singură declarație privind cheltuielile adresată Comisiei pentru proiectul de creare de sinergie dat. Această declarație unică ar trebui făcută de autoritățile care aplică gestiunea partajată către Comisie într-o cerere de plată (și ar trebui să acopere costurile eligibile declarate de beneficiar către AM, care ar urma să fie adăugate ca informații suplimentare de către AM în respectiva cerere de plată adresată Comisiei). În acest mod, interzicerea dublei declarări a cheltuielilor către Comisie în temeiul articolului 63 alineatul (9) din RDC nu va fi încălcată în ceea ce privește plățile din cadrul gestiunii partajate. — Prin urmare, beneficiarul trebuie să declare mai întâi către AM toate cheltuielile eligibile în conformitate cu condițiile grantului. — AM informează beneficiarul atunci când cheltuielile sunt incluse într-o cerere de plată adresată Comisiei în cadrul gestiunii partajate. Acest lucru se aplică oricărei cereri de plată depuse în conformitate cu articolul 91 din RDC: pentru programele FEDR, statul membru prezintă un număr maxim de șase cereri de plată pentru fiecare program, fond și an financiar. În fiecare an, se poate prezenta câte o cerere de plată în orice moment, în fiecare perioadă cuprinsă între următoarele date: 28 februarie, 31 mai, 31 iulie, 31 octombrie, 30 noiembrie și 31 decembrie. — O copie a unei declarații din partea beneficiarului către AM (împreună cu o copie a informațiilor AM către beneficiar care confirmă includerea cheltuielilor într-o cerere de plată adresată Comisiei) va fi apoi anexată ca document justificativ la cererea de plată introdusă în eGrants de către beneficiar. — În niciun caz costurile nu ar trebui incluse mai întâi într-o cerere de plată în cadrul grantului care face obiectul gestiunii directe, deoarece acest lucru le-ar face neeligibile pentru gestiunea partajată. — În ceea ce privește cererea de plată transmisă Comisiei de către AM, contribuția din FEDR respectă normele privind rata de cofinanțare și sprijinul maxim din fonduri pentru fiecare dintre prioritățile prevăzute la articolul 112 din RDC (cofinanțare la nivel de prioritate). Contribuția din partea programului care face obiectul gestiunii directe nu este luată în considerare pentru această rată de cofinanțare și trebuie prezentată ca o contribuție națională (publică). — Se remarcă faptul că cererile de plată în cadrul gestiunii partajate se fac la nivelul priorităților, și nu la nivelul fiecărei operațiuni. AM ar trebui să specifice, pentru fiecare cerere de plată, sumele legate de proiectele de sinergie din cadrul fiecărei priorități.

	— Odată ce cheltuielile sunt incluse într-o cerere de plată adresată Comisiei de către AM, beneficiarul/coordonatorul va încărca în eGrants o copie a declarației transmise către AM (împreună cu o copie a informațiilor AM adresată beneficiarului, care confirmă includerea cheltuielilor într-o cerere de plată adresată Comisiei) și va furniza informații privind rata de cofinanțare aplicată/care urmează să fie aplicată la nivelul operațiunii și la nivelul axei prioritare de către AM și, în același timp, va introduce toate informațiile privind punerea în aplicare a acțiunii, astfel cum prevăd normele programului care face obiectul gestiunii directe (utilizând portalul de finanțare și licitații pentru gestionarea electronică a granturilor UE). — Aceasta înseamnă că beneficiarul nu va putea fi plătit de instrumentul care face obiectul gestiunii directe până la transmiterea acestei copii a declarației către AM, ceea ce înseamnă o perioadă de așteptare de maximum 2 luni. — Ambele autorități care acordă ajutorul ar trebui să dispună de suficiente informații și dovezi cu privire la alte finanțări UE existente sau planificate, pentru a evita dubla finanțare pe parcursul întregului ciclu de viață al unei acțiuni sinergice. Atât timp cât contribuțiile sunt plafonate la o anumită sumă pe baza unui procent coordonat din costurile eligibile, sprijinul total combinat din partea UE nu va depăși costurile totale. — Se verifică responsabilitatea pentru asigurarea conformității cu normele privind ajutoarele de stat. — Punerea în aplicare a acestei abordări nu va necesita adoptarea unor măsuri suplimentare de către autoritățile programelor care fac obiectul gestiunii partajate, în afară de informarea beneficiarului cu privire la data la care cheltuielile relevante sunt declarate Comisiei. <i>Monitorizare</i> — Nu se face nicio excepție de la norme pentru finanțarea cumulativă în scopul raportării FEDR. Anexa VII la RDC trebuie completată, iar contribuțiile FEDR trebuie luate în considerare. — În ceea ce privește cererile de plată în conformitate cu anexa XXIII la RDC, contribuțiile FEDR trebuie clasificate drept finanțare din partea UE. În schimb, contribuțiile din partea instrumentelor care fac obiectul gestiunii directe trebuie să fie prezentate în fila dedicată finanțării publice (naționale). — AM și autoritatea care acordă ajutorul care face obiectul gestiunii directe au stabilit termenele pentru raportare și plată în conformitate cu normele aplicabile, pentru a permite abordarea secvențială descrisă mai sus [și anume, întâi transmiterea declarației către AM (și de la AM la Comisie), apoi a unei copii către instrumentul care face obiectul gestiunii directe]. — Beneficiarii trebuie să respecte normele de punere în aplicare, monitorizare și control ale tuturor instrumentelor/fondurilor implicate. În cazul în care autoritatea care acordă ajutorul responsabilă de programul/fondul care face obiectul gestiunii directe solicită un certificat referitor la situațiile financiare (CSF) în cadrul grantului care face obiectul gestiunii directe, auditorul CSF se poate baza, de asemenea, pe certificatele de audit privind cheltuielile legate de gestiunea partajată (în măsura în care acestea acoperă aceleași costuri și condiții de eligibilitate identice). — Proiectele pot primi o prefinanțare sau plăți în avans în conformitate cu normele juridice aplicabile și cu rata de finanțare convenită în prealabil.
--	---

Important de știut

Ce prevăd normele UE privind ajutoarele de stat?

Normele UE privind ajutoarele de stat se aplică părții din proiect finanțate de FEDR. Normele privind cumularea fondurilor publice prevăzute în normele UE privind ajutoarele de stat care stabilesc finanțarea publică totală posibilă pentru proiect/activitate trebuie, de asemenea, să fie verificate și aplicate corect.

În cazul finanțării cumulative, organismul național de finanțare sau beneficiarii trebuie în continuare să contribuie cu o parte din finanțare?

Acest lucru depinde de ratele de finanțare stabilite la nivel de proiect pentru ambele surse de finanțare. În cazul FEDR, se aplică normele privind ajutoarele de stat și se determină rata maximă de finanțare permisă la nivel operațional. Pentru a verifica respectarea ratei maxime de finanțare permise, trebuie să se țină seama de toate finanțările publice la nivel de proiect, inclusiv de sprijinul primit, de exemplu, de FEDR și OE și sub orice formă.

4. Parteneriate europene

Utilizarea FEDR drept contribuție națională la parteneriatele europene cofinanțate și instituționalizate

„Parteneriat european” înseamnă o inițiativă în cadrul căreia UE și partenerii privați și/sau publici (cum ar fi industria, organismele publice sau fundațiile) se angajează să sprijine în comun dezvoltarea și punerea în aplicare a unui program de activități de C&I. Fiecare parteneriat european are la bază o agendă strategică de cercetare și inovare, pe care toți partenerii o împărtășesc și față de care se angajează. Această viziune pe termen lung este transpusă în activități concrete prin intermediul programelor de lucru anuale. Parteneriatele europene trebuie să își precizeze obiectivele și țintele concrete, împreună cu un set de indicatori-cheie de performanță corespunzători.

În conformitate cu articolul 73 alineatul (4) din RDC, autoritățile de management pot decide să ofere sprijin direct din partea FEDR pentru operațiunile selectate în cadrul unui program cofinanțat de OE (cum ar fi un parteneriat european cofinanțat sau instituționalizat).

Potrivit articolului 15 alineatul (3) din Regulamentul privind OE, contribuțiile financiare din programele FEDR ⁽¹⁵⁾ pot fi considerate o contribuție din partea statului membru participant la un parteneriat european cofinanțat sau instituționalizat, cu condiția ca acest lucru să respecte normele RDC. Organismele care pun în aplicare programele cofinanțate de OE trebuie să fie identificate drept organisme intermediare ale programului FEDR relevant [articolul 71 alineatul (5) din RDC]. Acest lucru facilitează coordonarea și sincronizarea OE, a programului FEDR relevant și a sprijinului național. Programele FEDR pot acoperi (o parte din) contribuția națională pentru participarea la astfel de parteneriate europene. Decizia de a contribui la un parteneriat trebuie să rezulte dintr-un proces de selecție care a respectat normele politicii de coeziune.

În plus și similar „mărcii de excelență”, autoritățile de management pot furniza o astfel de contribuție în mod direct (fără a fi nevoie de o cerere de propuneri competitivă și de o procedură de selecție separată) la operațiunile care au fost selectate în cadrul unui program cofinanțat de OE în conformitate cu articolul 73 alineatul (4) din RDC. Cu toate acestea, la fel ca în cazul „mărcii de excelență”, AM ar trebui să efectueze în continuare o evaluare simplificată, verificând dacă aceste proiecte respectă articolul 73 alineatul (2) literele (a), (b) și (g) din RDC. Aceste operațiuni trebuie (i) să fie compatibile cu programul, inclusiv cu strategiile relevante care stau la baza programului, și să ofere o contribuție efectivă la îndeplinirea obiectivelor specifice ale programului, (ii) să intre în domeniul de aplicare al unei condiții favorizante și să fie compatibile cu strategiile și documentele de planificare corespunzătoare stabilite pentru îndeplinirea condiției favorizante respective și (iii) să intre în domeniul de aplicare al fondului relevant și să fie atribuite unui tip de intervenție.

În mod similar, autoritățile de management pot aplica acestor operațiuni categoriile, cuantumul maxime și metodele de calcul ale costurilor eligibile stabilite în temeiul OE.

Respectarea normelor privind ajutoarele de stat poate fi asigurată prin respectarea condițiilor de compatibilitate prevăzute la articolul 25c din RGECA, care oferă posibilități de aplicare a costurilor eligibile și a ratelor de finanțare ale programului Orizont Europa pentru proiectele de cercetare și dezvoltare selectate în cadrul unui program cofinanțat de Orizont care îndeplinește condițiile prevăzute la acest articol.

Contribuțiile programului FEDR la parteneriatele europene trebuie să respecte normele privind interzicerea dublei declarări a cheltuielilor prevăzute la articolul 63 alineatul (9) din RDC. Aceleași costuri nu trebuie declarate de două ori Comisiei. Două tipuri de parteneriate europene sunt relevante pentru punerea în aplicare a articolului 15 alineatul (3) din Regulamentul privind OE.

⁽¹⁵⁾ Prezentul document de orientare se axează pe sinergiile dintre programele OE și FEDR, o logică similară aplicându-se și celorlalte programe enumerate la articolul 15 alineatul (3).

- **Parteneriatele europene cofinanțate** (sprijinite printr-o „acțiune cofinanțată a programului”) se bazează pe un acord de grant între Comisie și un consorțiu de parteneri (de regulă, ministerele naționale sau agențiile de finanțare a C&I). Partenerii se angajează să contribuie financiar și în natură. Acestea sunt parteneriate care implică țări ale UE cu finanțatori naționali/regionali pentru cercetare și alte autorități publice aflate în centrul consorțiului. UE oferă cofinanțare pentru un program pus în aplicare de entități care gestionează și finanțează activități de C&I. Principalele activități elaborate de parteneriatele europene cofinanțate includ cereri comune prin care sunt finanțate proiecte transnaționale de C&I și în care fiecare partener pune la dispoziție bugetul pentru entitățile sale care participă la proiecte, iar UE oferă finanțare suplimentară.
- **Parteneriatele europene instituționalizate** sunt programe de C&I. Acestea pot fi întreprinse (i) de mai multe state membre (pe baza unei decizii a Consiliului și a Parlamentului European în conformitate cu articolul 185 din TFUE), (ii) de organisme instituite printr-o decizie a Consiliului în temeiul articolului 187 din TFUE (de exemplu, întreprinderi comune) sau (iii) de către comunitățile de cunoaștere și inovare ale Institutului European de Inovare și Tehnologie (EIT), în conformitate cu Regulamentul privind EIT și cu Agenda strategică de inovare a EIT. Se preconizează că acestea vor avea o perspectivă pe termen lung și vor implica o anumită integrare.

Figura 1 de mai jos oferă o imagine de ansamblu a tuturor parteneriatelor europene cofinanțate, coprogramate și instituționalizate în cadrul primului plan strategic 2019-2024 al OE. Cele 20 de parteneriate europene cofinanțate și instituționalizate cu participarea statelor membre sunt relevante pentru aplicarea articolului 15 alineatul (3) din Regulamentul privind OE.

Figura 1

Prezentare generală a celor patru clustere de parteneriate europene

Portofoliul parteneriatelor europene (49)

PILONUL II – Provocări globale și competitivitate industrială europeană

CLUSTERUL 1: Sănătate	CLUSTERUL 4: Dezvoltarea digitală, industria și spațiul	CLUSTERUL 5: Climă, energie și mobilitate
Inițiativa pentru inovare în domeniul sănătății	Tehnologii digitale esențiale	Hidrogen curat
Parteneriat privind „Sănătatea la nivel mondial”	Rețele și servicii inteligente	Aviație curată
Transformarea sistemelor de sănătate	Calcul de înaltă performanță	Proiectul de cercetare privind ATM în contextul Cerului unic european 3
Evaluarea riscurilor chimice	Metrologie europeană (art. 185)	Căile ferate ale Europei
SEC pentru sănătate	IA-Dat-Robotică	Tranziția la energie curată
Boli rare	Fonică	Antrenarea tranzițiilor urbane
Rezistență antimicrobiană „O singură sănătate”	Fabricat în Europa	Baterii
Medicină personalizată	Oțel curat – producție de oțel cu emisii scăzute de carbon	Transport pe apă cu emisii zero
Pregătirea pentru pandemii Cofinanțat sau coprogramat	Processes4Planet	Transport rutier cu emisii zero
	Sisteme spațiale competitive globale	Built4People
		Mobilitate conectată și automatizată (CCAM)

Parteneriate instituționalizate (pe baza articolului 185 sau 187)

Parteneriate instituționalizate / comunități de cunoaștere și inovare ale EIT

Cofinanțat

Coprogramat (NB! Nu este posibilă combinarea fondurilor)

Parteneriate europene cu participarea statelor membre

PILONUL III – O Europă inovatoare

EIT	SPRIJIN PENTRU ECOSISTEME INOVATOARE
InnoEnergy	IMM-uri inovatoare
Climă	
Digitalizare	
Produse alimentare	
Sănătate	
Materii prime	
Producție	
Mobilitate urbană	
Industria culturale și creative	

PILONII ÎNCRUCIȘAȚI II ȘI III

Cloudul european pentru știința deschisă

Bine de știut

Parteneriatele europene programate în comun se bazează pe un memorandum de înțelegere semnat între Comisie și alți parteneri decât UE. **Aceste parteneriate nu sunt eligibile pentru a utiliza FEDR drept contribuție națională, deoarece nu există nicio opțiune de combinare a finanțării** (este posibilă finanțarea paralelă sau secvențială). Pentru aceste tipuri de parteneriate, FEDR poate fi utilizat drept contribuție națională la activitățile suplimentare ale parteneriatelor, dacă acestea sunt identificate în planul de activități suplimentare. Cloudul european pentru știința deschisă este în prezent singurul parteneriat european programat în comun cu participarea statelor membre.

Legislația relevantă	RDC	Articolul 63 alineatul (9), articolul 71 alineatul (5), articolul 73 alineatul (4) și considerentul 61
	Orizont Europa	Articolul 15 alineatul (3)
Legislația conexă	RGECA	Articolele 25c și 25d (Ajutoare de stat)

Considerente de politică/beneficii potențiale

Parteneriatele europene sunt instituite pentru a realiza prioritățile UE. Colaborând atât cu sectorul public, cât și cu cel privat, acestea permit abordarea provocărilor globale care necesită masă critică și o viziune pe termen lung asupra căreia partenerii convin și față de care se angajează. Parteneriatele nu numai că lansează cereri de propuneri comune, ci și desfășoară o varietate de activități suplimentare pentru a sprijini adoptarea de către societate, piață și cadrul de reglementare a rezultatelor C&I.

Parteneriatele europene reprezintă un factor-cheie al sinergiilor, deoarece fac posibilă punerea în comun și coordonarea utilizării resurselor disponibile din diferite instrumente, programe și fonduri ale UE și naționale. Acestea contribuie, de asemenea, la consolidarea SEC prin stimularea cooperării transfrontaliere, alinierea planurilor de C&I, îmbunătățirea competențelor și creșterea capacității de absorbție a întreprinderilor europene. Obiectivul specific al unui parteneriat european cu participarea statelor membre este de a realiza integrarea științifică, managerială și financiară a programelor naționale de cercetare în domeniul său specific. Participarea statelor membre vizate de procesul de extindere la parteneriatele UE în domeniul C&I a fost limitată în trecut din cauza lipsei de experiență sau de finanțare disponibilă pentru colaborarea transnațională. Parteneriatele europene sunt menite să abordeze prioritățile UE, prin urmare este important să se consolideze participarea țărilor slab reprezentate, să se îmbunătățească complementaritățile în întreaga UE și să se împărtășească beneficiile rezultate. Acest lucru este deosebit de relevant deoarece unele priorități ale OE sunt abordate doar de parteneriatele europene. Aceasta înseamnă că statele membre trebuie să participe pentru ca entitățile lor să poată lua parte la cererile de propuneri și la alte activități lansate de parteneriate.

Permiterea recunoașterii contribuțiilor din partea programelor FEDR drept contribuții naționale în cadrul parteneriatelor OE oferă un stimul major pentru colaborarea transnațională. De asemenea, contribuie la creșterea impactului investițiilor în C&I din diferite fonduri ale UE prin alinierea investițiilor la prioritățile comune ale UE.

Noile norme facilitează punerea în comun a fondurilor FEDR și OE în cadrul parteneriatelor Orizont cofinanțate, creând astfel oportunități pentru ca regiunile să colaboreze cu alte țări și regiuni ale UE pentru a aborda prioritățile de specializare inteligentă conexe. Principalul câștig îl reprezintă oportunitatea de a spori participarea regiunilor mai puțin dezvoltate și a statelor membre la colaborarea transnațională în cadrul parteneriatelor.

Cofinanțarea oferită de UE prin intermediul parteneriatelor poate, prin urmare, să creeze o valoare adăugată deosebită atunci când prioritățile identificate în cadrul OE și prin intermediul priorităților S3 corespund sau se completează reciproc.

Principalele etape ale procesului – parteneriate europene cofinanțate

Pregătire/programare	— Autoritățile naționale/părțile interesate ar trebui să intre în dialog cu autoritatea lor de management cu mult timp înainte de negocierea oficială a programului cu Comisia. — AM și părțile interesate de la nivel național/regional ar trebui să identifice prioritățile în materie de C&I în cadrul programelor în conformitate cu prioritățile S3, să planifice măsuri adecvate ale fondurilor politicii de coeziune și să deschidă un dialog cu coordonatorii/punctele de contact ale parteneriatului european cofinanțat pentru a înțelege tipurile de activități și resurse care trebuie planificate. — În cazul parteneriatelor europene cofinanțate, se convine cu privire la orice chestiune în contextul unui acord de grant – inclusiv în ceea ce privește rata de rambursare de către UE a costurilor eligibile și bugetul total pentru întreaga durată a parteneriatului. Planul anual de lucru, care trebuie să fie aprobat de Comisie, descrie activitățile parteneriatului. Consorțiul decide modul de alocare a fondurilor UE respectând normele stabilite în documentul care prevede condițiile de acordare a sprijinului.
-----------------------------	--

	— Contribuția totală a UE se calculează ca procent din costurile eligibile totale. Rata de finanțare în cadrul OE pentru parteneriatele europene cofinanțate este, de obicei, de 30 % (50 % în cazuri excepționale). Un consorțiu are o putere de apreciere deplină atunci când decide modul de alocare a contribuției UE la parteneriatul planificat între beneficiarii care sunt parte la acordul de grant OE – iar acest lucru poate duce la rate de finanțare mai mari sau mai mici pentru anumite activități și/sau beneficiari. În cazul în care un program FEDR oferă, în conformitate cu obiectivele sale, sprijin din partea FEDR pentru un program cofinanțat de OE, organismele care pun în aplicare activitățile care rezultă din programul cofinanțat de OE (de exemplu, organismele naționale de finanțare) ar trebui să fie desemnate drept organisme intermediare în cadrul programelor relevante. În conformitate cu articolul 71 alineatul (3) din RDC, acordurile dintre AM și organismul (organisme) intermediar(e) se consemnează în scris. — Contribuția unui program FEDR va viza un proiect specific finanțat la nivel național sau regional, iar beneficiarul acestei contribuții ar fi beneficiarul acestui proiect (termenul „operațiune” este utilizat în contextul politicii de coeziune). — Planurile de a contribui la proiectele selectate în cadrul parteneriatelor europene cu o anumită contribuție națională ar trebui prevăzute în programul FEDR însoțite de o explicație. — Contribuția unui program FEDER la un parteneriat european trebuie să intre în domeniul de aplicare al condiției favorizante aplicabile (și anume, S3) și trebuie să fie compatibilă cu obiectivele și domeniul de aplicare corespunzătoare specifice programului. Contribuția la un parteneriat european poate fi, de asemenea, identificată din timp, în prioritatea S3 relevantă, ca o măsură de consolidare a cooperării în domenii prioritare cu parteneri din afara unui anumit stat membru.
Alocarea sprijinului	— Pentru operațiunile selectate în cadrul unui program de activități cofinanțate de OE, AM poate decide să acorde sprijin din partea programului FEDR în mod direct, cu condiția ca acesta să respecte cerințele prevăzute la articolul 73 alineatul (4) din RDC (în ceea ce privește respectarea obiectivelor programului, domeniul de aplicare al fondului și condițiile favorizante aplicabile). De asemenea, autoritățile de management pot aplica categoriile, cuantumul maxime și metodele de calcul ale costurilor eligibile stabilite în cadrul OE (acestea urmează să fie stabilite în documentul care conține condițiile de acordare a sprijinului). — Gestiunea financiară a unui parteneriat european cofinanțat este aceeași ca pentru orice alt proiect OE (și anume, beneficiarii acordului de grant desfășoară activități și raportează Comisiei costurile aferente). — Costurile raportate trebuie să respecte normele OE de eligibilitate a costurilor și normele specifice pentru acțiunile de cofinanțare ale programului, astfel cum sunt definite în modelul de acord de grant (de exemplu, trebuie respectate normele de selecție a proiectelor transnaționale). Sunt posibile atât contribuții în natură, cât și contribuții financiare, cu condiția ca acestea să fie eligibile în cadrul fondurilor politicii de coeziune și al programului Orizont Europa. — Pentru OE, costurile eligibile sunt rambursate în conformitate cu rata de finanțare aplicabilă [aceasta este, de obicei, 30 % din suma totală colectată de consorțiu, care poate include „contribuțiile financiare în temeiul programelor cofinanțate prin FEDR” în conformitate cu articolul 15 alineatul (3) din Regulamentul privind OE]. — Contribuția din partea OE este transferată prin intermediul coordonatorului către organismul național de finanțare și este utilizată ca finanțare suplimentară pentru programul de activități.

	— Consorțiul care pune în aplicare acțiunile cofinanțate ale programului gestionează contribuția UE în mod autonom și decide (de exemplu, în acordul de consorțiu) modul de alocare și distribuire a fondurilor către activități și beneficiari. Beneficiarii acțiunii cofinanțate a programului (organismele naționale de finanțare) raportează autorității de management costurile lor eligibile. O copie a declarației este transmisă autorității care acordă ajutorul OE. — Același proces ca în cazul finanțării cumulative se aplică atunci când un program FEDR aduce o contribuție (a se vedea mai sus).
--	---

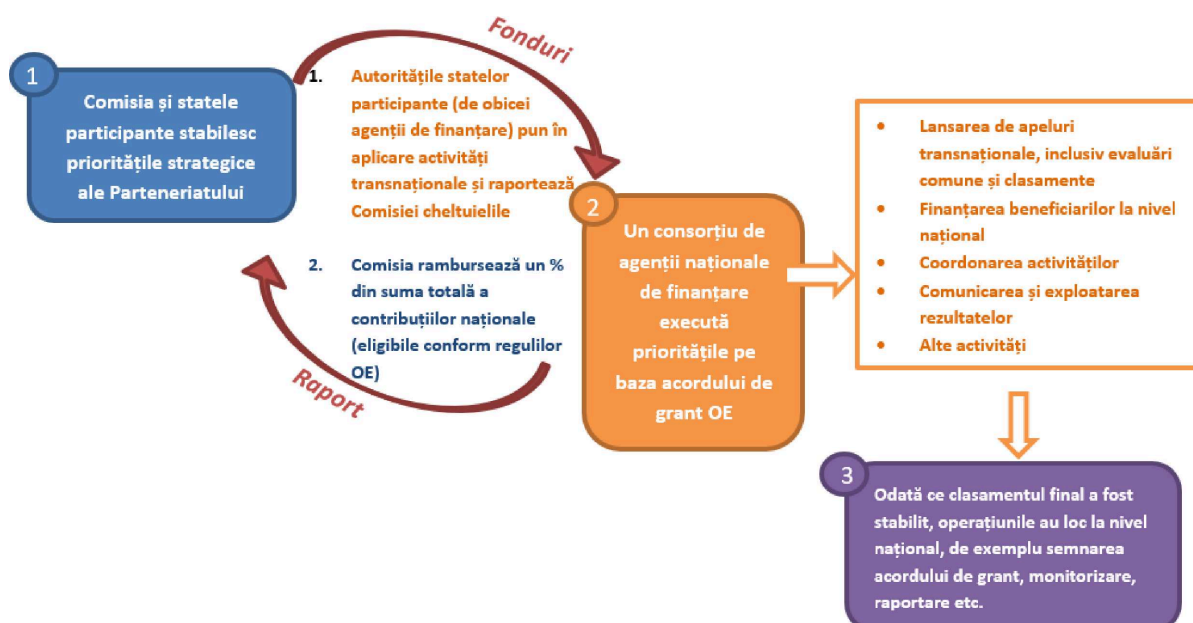

Exemplu practic

- Un stat membru sau o regiune participă la un consorțiu de organisme naționale de finanțare în cadrul unui parteneriat european cofinanțat.
- Statul membru sau regiunea intenționează să utilizeze un program FEDR pentru a acoperi o parte din contribuția națională la parteneriatul european cofinanțat.
- Organismul național de finanțare (și anume organismul intermediar al programului FEDR) raportează către OE că furnizează beneficiarilor săi sprijin financiar/finanțare în valoare de 100 de milioane EUR. Organismul național de finanțare primește o rambursare de 30 % din partea OE (30 de milioane EUR).
- Restul de 70 de milioane EUR pot fi cofinanțate din programul FEDR (de exemplu, cu o rată de cofinanțare de 50 %; rata de cofinanțare a priorității programului trebuie respectată – articolul 112 din RDC).
- Prin urmare, costul total de 100 de milioane EUR ar fi acoperit după cum urmează: 30 de milioane EUR din OE, 35 de milioane EUR din FEDR și 35 de milioane EUR din bugetul național.
- Cheltuielile și costurile ar trebui declarate și raportate în conformitate cu normele privind finanțarea cumulativă stabilite mai sus.

Figura 2

Cum funcționează un parteneriat european cofinanțat?

Exemple practice ale unei cereri de propuneri comune transnaționale – beneficiar selectat la nivel național de către o agenție națională de finanțare

Următoarele exemple sunt ipotetice. Decizia finală aparține statului membru în cauză.

Fiecare stat membru implicat într-un parteneriat european cofinanțat își finanțează, de regulă, participării la nivel național prin intermediul propriilor proceduri naționale și în conformitate cu propriile norme naționale.

Din perspectiva modelului de acord de grant pentru parteneriate cofinanțat de programul Orizont Europa, acesta va fi considerat beneficiar al „sprijinului financiar acordat terților”.

Din perspectivă națională, acest beneficiar național poate fi într-una dintre următoarele situații:

1. Finanțat integral printr-un program cofinanțat de FEDR.

- Beneficiarul național semnează **un singur** acord național de grant cu agenția națională de finanțare. Acesta stabilește clauzele și condițiile în care agenția națională de finanțare va plăti banii din FEDR.
- Agenția națională de finanțare este considerată un organism intermediar (din perspectiva RDC) și raportează costurile sale (și anume, finanțarea din FEDR pe care a acordat-o beneficiarului național) atât autorității care acordă ajutorul OE ^[1], cât și autorității sale de management competente. Acestea raportează apoi Comisiei.

2. Cofinanțat de FEDR și de alte surse naționale gestionate de aceeași agenție națională de finanțare.

- Beneficiarul național semnează **un** acord național de grant care stabilește clauzele și condițiile în care agenția națională de finanțare va plăti banii FEDR. Beneficiarul național semnează apoi un **alt** acord național de grant care stabilește clauzele și condițiile în care agenția națională de finanțare va plăti cealaltă sumă de bani de la nivel național.
- Agenția națională de finanțare este considerată un organism intermediar (din perspectiva RDC) și raportează atât:
 - costul furnizării de finanțare din FEDR către beneficiarul național (acesta raportează acest lucru autorității de management competente);
 - cât și costul agregat ^[2] de furnizare atât a finanțării din FEDR, cât și a celeilalte finanțări naționale pe care agenția națională de finanțare a furnizat-o beneficiarului național (aceasta raportează acest lucru autorității care acordă ajutorul OE ^[3]).

Pentru ambele cazuri de mai sus, agenția națională de finanțare trebuie să urmeze procedura de finanțare cumulativă (a se vedea secțiunea 3 de mai sus privind finanțarea cumulativă) și să încarce în eGrants o copie a unei declarații de la beneficiar la AM (împreună cu o copie a informațiilor AM către beneficiar care confirmă că cheltuielile au fost incluse într-o cerere de plată adresată Comisiei) ca document justificativ pentru cererea de plată introdusă.

^[1] În cadrul categoriei de costuri „sprijin financiar acordat terților” din modelul de acord de grant pentru parteneriate europene cofinanțate de OE.

^[2] În cadrul categoriei de costuri „sprijin financiar acordat terților” din modelul de acord de grant pentru parteneriate europene cofinanțate de OE.

^[3] În cadrul categoriei de costuri „sprijin financiar acordat terților” din modelul de acord de grant pentru parteneriate europene cofinanțate de OE.

Important de știut

Cum se realizează contribuțiile și angajamentele din OE?

Angajamentele și contribuțiile pentru parteneriatele europene cofinanțate se realizează în cinci etape:

1. angajament inițial orientativ
2. angajament global la semnarea acordului de grant
3. angajament anual atunci când se definește programul anual de lucru (de exemplu, definirea contribuției bugetare la cererea de propuneri)
4. angajament final atunci când se convine asupra clasificării/listei de selecție și când se semnează acorduri de grant
5. contribuția (adică plata finanțării).

În cazul în care parteneriatul devine organismul intermediar în cadrul programului FEDR în conformitate cu articolul 71 alineatul (5) din RDC, acordul scris (parteneriatul) dintre AM și acest organism intermediar trebuie să precizeze în mod clar responsabilitățile fiecărei părți în ceea ce privește executarea sarcinilor pe care AM le-a delegat acestui organism intermediar.

Principalele etape ale procesului – Parteneriate europene instituționalizate (articolele 185 și 187 din TFUE)

Pregătire/programare	— Contribuțiile și activitățile sunt definite într-o decizie a Parlamentului European și a Consiliului (articolul 185 din TFUE) sau într-un regulament al Consiliului (articolul 187 din TFUE). Contribuția UE trebuie să fie cel puțin egalată de contribuția partenerului din afara UE. — În cazul în care, în conformitate cu obiectivele sale, un program FEDR oferă sprijin pentru un parteneriat care este, de asemenea, cofinanțat de OE, AM a programului relevant desemnează întreprinderea comună (articolul 187 din TFUE) sau structura descentralizată de punere în aplicare (articolul 185 din TFUE) ⁽¹⁶⁾ drept organism intermediar în conformitate cu articolul 71 alineatul (5) din RDC. Articolul 71 alineatul (3) din RDC prevede obligația ca acordurile dintre AM și organismul (organismele) intermediar(e) să fie consemnate în scris. — Contribuția unui program FEDR are ca destinație un proiect specific. Beneficiarul unei astfel de contribuții FEDR este beneficiarul proiectului (proiectul este cunoscut drept „operațiune” în contextul politicii de coeziune). — O contribuție la un parteneriat european instituționalizat ar trebui stabilită cu o justificare în secțiunea privind sinergiile și complementaritățile programului. — O contribuție la un parteneriat european instituționalizat trebuie să îndeplinească criteriile condiției favorizante aplicabile (și anume, S3) și să fie compatibilă cu obiectivul și domeniul de aplicare corespunzătoare ale programului, în conformitate cu articolul 73 alineatul (4) din RDC. Contribuția la un parteneriat european instituționalizat poate fi, de asemenea, identificată timpuriu, în S3 relevant, ca o măsură de consolidare a cooperării în domenii prioritare cu parteneri din afara unui anumit stat membru. Un acord scris între o AM și un organism intermediar (parteneriatul) ar trebui să stabilească în mod clar responsabilitățile pentru îndeplinirea acestor sarcini.
-----------------------------	--

⁽¹⁶⁾ În cadrul OE există o singură inițiativă în temeiul articolului 185 din TFUE: parteneriatul european în domeniul metrologiei, gestionat de EURAMET.

Alocarea sprijinului	— AM poate decide să acorde sprijin din partea programului FEDR în mod direct, cu condiția ca acesta să respecte cerințele prevăzute la articolul 73 alineatul (4) din RDC. De asemenea, autoritățile de management pot aplica categoriile, cantumurile maxime și metodele de calcul ale costurilor eligibile stabilite în cadrul OE (care urmează să fie stabilite în documentul care prevede condițiile de acordare a sprijinului). — Finanțarea pe care statele participante o acordă entităților lor naționale în cadrul proiectelor întreprinderilor comune este considerată drept contribuție financiară la întreprinderea comună. În conformitate cu normele relevante privind gestionarea contribuțiilor din partea statelor participante ⁽¹⁷⁾, statele participante trebuie să raporteze consiliului de conducere până la data de 31 ianuarie a fiecărui an cu privire la contribuțiile financiare orientative care urmează să fie efectuate în exercițiul financiar respectiv. În acest sens, statele participante ar trebui să precizeze ce proporție din aceste contribuții provine din fondurile politicii de coeziune. — În cazul gestionării centrale a contribuțiilor financiare (în cazul în care beneficiarul semnează un singur acord de grant cu întreprinderea comună care pune în aplicare contribuțiile UE și contribuțiile naționale), resursele programului FEDR sunt plătite structurii de punere în aplicare după selectarea propunerilor și identificarea contribuțiilor naționale/regionale. Normele OE se aplică exclusiv în acest caz – atât în etapa de evaluare și selecție a cererii de propuneri, cât și în etapa plății. — În cazul coordonării plăților, autoritatea națională nu transferă fondurile către structura de punere în aplicare, ci le rambursează beneficiarilor direct în baza unui acord național de grant. Normele de finanțare naționale sau FEDR se aplică întregii contribuții naționale. Cu toate acestea, cererea de propuneri, evaluarea și selecția fac exclusiv obiectul normelor OE. Indiferent de tipul de punere în aplicare a contribuției, în cadrul aceleiași cereri de propuneri pot exista acțiuni finanțate din fondurile FEDR, împreună cu fondurile OE sau ale programului Europa digitală.
-----------------------------	--

Principalele etape ale procesului – aplicabile atât parteneriatelor europene cofinanțate, cât și parteneriatelor europene instituționalizate (articolul 185 sau 187 din TFUE)

Pregătire/programare	— Noile parteneriate europene sunt identificate ca parte a planificării strategice a OE și a procesului de coordonare strategică aferent. Statele membre sunt pe deplin implicate, în conformitate cu articolul 6 alineatul (5) din programul specific Orizont Europa.
Punere în aplicare, monitorizare și control	— Parteneriatele trebuie să instituie un sistem de monitorizare în conformitate cu cerințele prevăzute la articolul 45, anexa III și în anexa V la Regulamentul privind OE. Acesta ar trebui să contribuie cu informații la aceeași bază de date ca și celelalte componente ale OE. Datele agregate referitoare la propunerile și proiectele finanțate în cadrul parteneriatelor europene vor deveni astfel disponibile prin intermediul eCORDA și al tabloului de bord al programului Orizont. Pe lângă principalele căi de impact ale OE, a fost elaborat un set de indicatori comuni pentru parteneriatele europene, cu scopul de a monitoriza performanța acestora în raport cu criteriile stabilite în temeiul juridic, cum ar fi aditivitatea, deschiderea și sinergiile. Monitorizarea ar trebui să permită o evaluare în timp a realizărilor și a progreselor înregistrate în direcția impactului, precum și identificarea potențialelor nevoi de măsuri corective. Rezultatele acestei monitorizări vor contribui la monitorizarea biennială a tuturor parteneriatelor europene și a ciclurilor de evaluare ale OE. — În conformitate cu articolul 72 alineatul (1) din RDC, AM colectează date privind operațiunile, inclusiv proiectele de sprijin selectate de parteneriate.

⁽¹⁷⁾ Articolul 12 din Regulamentul 2021/2085 al Consiliului de instituire a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa.

Important de știut

Cât din contribuțiile naționale poate acoperi programul FEDR?

Contribuția din partea unui program FEDR poate acoperi contribuțiile naționale în conformitate cu normele privind cofinanțarea și cu cuantumul maxim al sprijinului din partea fondurilor pentru fiecare prioritate stabilită la articolul 112 din RDC și la articolul 190 din RF, cu condiția să fie îndeplinite cerințele de la articolul 63 alineatul (9) din RDC.

Articolul 25c din RGECA prevede condiții de compatibilitate cu ajutoarele de stat pentru a aplica costurile eligibile pentru OE și ratele de finanțare pentru proiectele de cercetare și dezvoltare sprijinite prin intermediul unui parteneriat european.

Poate un program FEDR să acopere toate contribuțiile naționale la proiect – având în vedere că programăm cofinanțarea națională mai degrabă în funcție de prioritate, decât de proiect?

Da. Contribuția provine din programul relevant, care, la rândul său, face obiectul normelor de cofinanțare. Cu toate acestea, întrucât cofinanțarea este stabilită la nivel prioritar, și nu la nivel operațional, bugetul UE poate acoperi toate contribuțiile naționale la o anumită operațiune.

Este posibilă utilizarea programelor FEDR nu pentru finanțarea proiectelor, ci mai degrabă pentru o contribuție „în natură”?

Programele FEDR pot fi utilizate pentru a acoperi contribuțiile naționale ale statelor membre care participă la parteneriate europene. Nu contează dacă astfel de contribuții sunt financiare sau în natură. Nu există contribuții în natură din partea statelor membre participante pentru parteneriatele europene instituționalizate.

Cum poate AM pentru un program FEDR să se asigure că o operațiune cofinanțată contribuie la indicatorii stabiliți în program?

Proiectele selectate prin parteneriate europene pot fi sprijinite dacă îndeplinesc cerințele prevăzute la articolul 73 alineatul (2) literele (a), (b) și (g) din RDC. Prin urmare, acestea trebuie să contribuie la realizarea indicatorilor programului.

Este posibilă utilizarea fondurilor în alte scopuri dacă acestea nu sunt cheltuite pentru finanțarea proiectelor de parteneriat?

Aceste contribuții vor fi direcționate către proiecte identificate după ce au fost evaluate și selectate de consiliul de conducere al parteneriatului european. Prin urmare, nu ar fi posibilă returnarea lor.

Ce prevăd normele UE privind ajutoarele de stat?

Normele privind ajutoarele de stat se aplică în cazul în care beneficiarul finanțării publice acordate din resurse ale statelor membre, inclusiv FEDR, este o întreprindere [și dacă sunt îndeplinite toate celelalte condiții cumulative pentru prezența ajutorului de stat, enumerate la articolul 107 alineatul (1) din TFUE]. În condițiile specificate la articolul 25c din RGECA, proiectele de cercetare și dezvoltare cofinanțate pot beneficia de costuri și de rate de finanțare eligibile în cadrul OE. Acest lucru este valabil și în cazul cererilor de propuneri lansate de parteneriate în temeiul articolului 185 sau al articolului 187 din TFUE sau al cererilor de propuneri lansate în cadrul acțiunilor de cofinanțare ale programului. Proiectele trebuie să fie proiecte transnaționale (puse în aplicare de cel puțin trei state membre sau, alternativ, de două state membre și de cel puțin o țară asociată) și trebuie să rezulte din cereri de propuneri organizate la nivel central cărora li se aplică normele de finanțare OE [articolul 25c alineatul (3) din RGECA privind categoriile, cuantumul maxime și metodele de calcul ale costurilor eligibile]. În cazul în care sunt îndeplinite toate condițiile aplicabile prevăzute în RGECA, autoritatea care acordă ajutorul nu trebuie să efectueze o evaluare separată a ajutorului de stat și nici nu trebuie să notifice ajutorul Comisiei. În cazul în care finanțarea face obiectul normelor privind ajutoarele de stat și nu este în conformitate cu toate condițiile prevăzute la articolul 25c din RGECA, nu se aplică tratamentul simplificat al acestor proiecte în temeiul normelor privind ajutoarele de stat.

Care este dreptul de veto în cadrul parteneriatelor europene instituționalizate?

În conformitate cu articolul 10 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul privind OE, contribuțiile unui stat membru participant trebuie utilizate pentru a finanța participarea entităților stabilite în statul membru participant respectiv. Prin urmare, statele membre participante mențin controlul contribuțiilor lor naționale, deoarece se pot opune alocării de fonduri naționale către un anumit beneficiar (din motive excepționale și justificate în mod corespunzător), fără niciun impact asupra eligibilității propunerii pentru finanțare din partea UE.

Programele FEDR pot sprijini cotizațiile de membru/taxele de participare pentru alte organisme sau rețele ale UE (de exemplu, parteneriatele EIT)?

O operațiune cofinanțată de FEDR trebuie să intre în domeniul de aplicare al Regulamentului FEDR. Articolul 5 alineatul (1) litera (f) din Regulamentul FEDR permite FEDR să sprijine crearea de rețele, cooperarea și schimbul de experiență și activitățile care implică clustere de inovare (inclusiv cele care reunesc întreprinderile, organizațiile de cercetare și autoritățile publice). O astfel de cooperare poate fi promovată prin intermediul unei organizații internaționale.

În temeiul articolului 63 alineatul (4) din RDC, o operațiune poate fi implementată integral sau parțial în afara unui stat membru, inclusiv în afara UE, cu condiția să contribuie la obiectivele programului.

Prin urmare, cotizațiile de membru ale organizațiilor internaționale nu îndeplinesc condițiile menționate mai sus și nu sunt eligibile pentru sprijin din partea FEDR, deoarece obiectivele urmărite de organizațiile internaționale sunt, în general, prea ample pentru a corespunde unei operațiuni specifice care urmărește obiectivele programului de finanțare.

În schimb, taxele de participare corespund, de obicei, unor activități mai specifice și concrete și, prin urmare, pot fi eligibile pentru sprijin din partea FEDR – dacă corespund unei acțiuni concrete desfășurate de o organizație internațională care intră în domeniul de aplicare al Regulamentului FEDR și contribuie la obiectivul (obiectivele) programului de finanțare.

5. Finanțare combinată (teaming)

Este important să se optimizeze și să se maximizeze beneficiile pe care C&I le poate oferi societății, mediului și economiei în general, precum și contribuția sa la realizarea obiectivelor UE. Prin urmare, finanțarea din partea Uniunii trebuie să fie coerentă și să exploateze sinergiile potențiale. Acest lucru este valabil în special pentru o acțiune de teaming care sprijină crearea sau modernizarea unui centru de excelență într-o țară vizată de extinderea participării, prin asocierea acestuia cu o instituție de cercetare de vârf (partener avansat) dintr-o altă țară. Acest lucru necesită finanțare complementară din surse naționale, regionale, europene sau private. Prin urmare, o astfel de acțiune este desemnată drept acțiune „sinergică” în programul de lucru OE. Se preconizează că acțiunile de teaming vor deveni o punte influentă și semnificativă, în special între S3 și excelența în C&I, consolidând astfel SEC.

Legislația conexasă

Articolul 25d din RGECA (Ajutorul de stat)

Principalele etape ale procesului

Pregătire/programare	Programul de lucru OE desemnează acțiunile de teaming drept acțiuni „sinergice”. Programele politicii de coeziune pot oferi finanțare complementară unui proiect de teaming pentru un set de costuri eligibile care sunt separate de costurile acoperite de OE, cu condiția îndeplinirii cerințelor prevăzute la articolul 73 alineatul (4) din RDC.
Alocarea sprijinului	Sunt deschise două cereri de propuneri separate (FEDR și OE). Propunerea OE trebuie să includă o descriere clară a proiectului complementar sprijinit de FEDR sau de alte surse de finanțare. Dacă este cazul, descrierea ar trebui să includă categoriile de costuri, specificațiile tehnice ale infrastructurii, planificarea preliminară a clădirilor și a instalațiilor, analiza cost-beneficiu etc. Această descriere va face, de asemenea, obiectul evaluării de către experți independenți în conformitate cu normele și criteriile de selecție OE.

Punerea în aplicare	Programul FEDR sprijină proiectele de C&D care completează OE, deși cu un set diferit de costuri eligibile. Articolul 25d din RGECA modificat stabilește condițiile de compatibilitate pentru acordarea de ajutoare de stat (inclusiv din resursele FEDR) proiectelor de C&D cofinanțate care completează acțiunile de teaming (în astfel de cazuri se aplică costurile și ratele de finanțare eligibile OE). În plus, articolul 25d din RGECA modificat permite ca ajutoarele pentru investiții publice să acopere până la 70 % din investițiile în infrastructură realizate în cadrul unei acțiuni de teaming (de asemenea, sub rezerva anumitor condiții). Propunerea de proiect face obiectul unei evaluări unice care acoperă ambele părți ale proiectului (și anume, partea OE și partea referitoare la o sursă de finanțare complementară aleasă, cum ar fi un program al politicii de coeziune). Acest lucru este necesar pentru a putea aplica articolul 25d din RGECA modificat, care permite administratorilor sursei de finanțare complementare să aplice categoriile, cuantumul și metodele de calcul ale costurilor eligibile stabilite în temeiul OE pentru operațiunea în cauză.
----------------------------	--

6. Sinergii în amonte și în aval

Sinergiile din amonte/aval apar atunci când sprijinul UE oferă (în principal prin intermediul programelor OE și FEDR) un cadru coordonat și fără sincope pentru toate etapele procesului de inovare în materie de C&I (de la consolidarea capacităților și cercetarea de bază la comercializarea și adoptarea soluțiilor inovatoare de către întreprinderile private). Astfel de sinergii oferă o valoare adăugată deosebită atunci când apar în domenii care sunt legate de principalele obiective de politică ale UE și oferă perspectiva unor îmbunătățiri substanțiale ale economiei în general.

Dezvoltarea unor astfel de sinergii necesită o cooperare strânsă între actorii relevanți, în special între UE și autoritățile naționale implicate în programarea și punerea în aplicare a sprijinului din partea OE și FEDR.

De exemplu, misiunile OE ⁽¹⁸⁾ oferă noi modalități de abordare a provocărilor identificate în cadrul misiunilor lor și soluții transformatoare care pot contribui la accelerarea adoptării celor mai bune tehnologii disponibile. În anexa la prezenta notă sunt prezentate exemple practice de posibile sinergii între cele cinci misiuni ale UE și FEDR.

Pentru a stimula această adoptare, noua strategie de diseminare și exploatare a programului Orizont va promova o abordare integrată prin crearea și menținerea portofoliilor de rezultate ale misiunilor și prin combinarea acestora cu un ecosistem integrat de servicii (de exemplu, platforma de prezentare a rezultatelor programului Orizont și platforma auxiliară de prezentare a rezultatelor programului Orizont) și cu inițiative (de exemplu, evenimente și ateliere). Aceasta va aduce seturi clare de rezultate ale C&I în atenția investitorilor și a factorilor de decizie de la nivel național și regional. Noua strategie de diseminare și exploatare a programului Orizont pune accentul, de asemenea, pe temele programului de lucru OE, astfel încât solicitanții să analizeze dacă pot valorifica potențialele sinergii cu alte programe ale UE.

Învățămintele desprinse din cea de-a patra cerere de propuneri Interreg Europa Centrală de exploatare a rezultatelor proiectelor existente în cadrul programului Orizont 2020 (și al altor programe ale UE) vor fi luate în considerare atunci când se va decide modul de exploatare a rezultatelor C&I ale OE utilizând programele Interreg (ca modalitate suplimentară de îmbunătățire a accesului regiunilor la rezultate de înaltă calitate în materie de C&I). Eforturile viitoare în această direcție vor beneficia de cunoștințele și experiența dobândite de pe urma inițiativelor de corelare a activităților (de exemplu, noul instrument de cartografiere a sinergiilor Orizont-Interreg, care combină informații tematice și regionale pentru a identifica potențialele sinergii dintre aceste două fluxuri de finanțare).

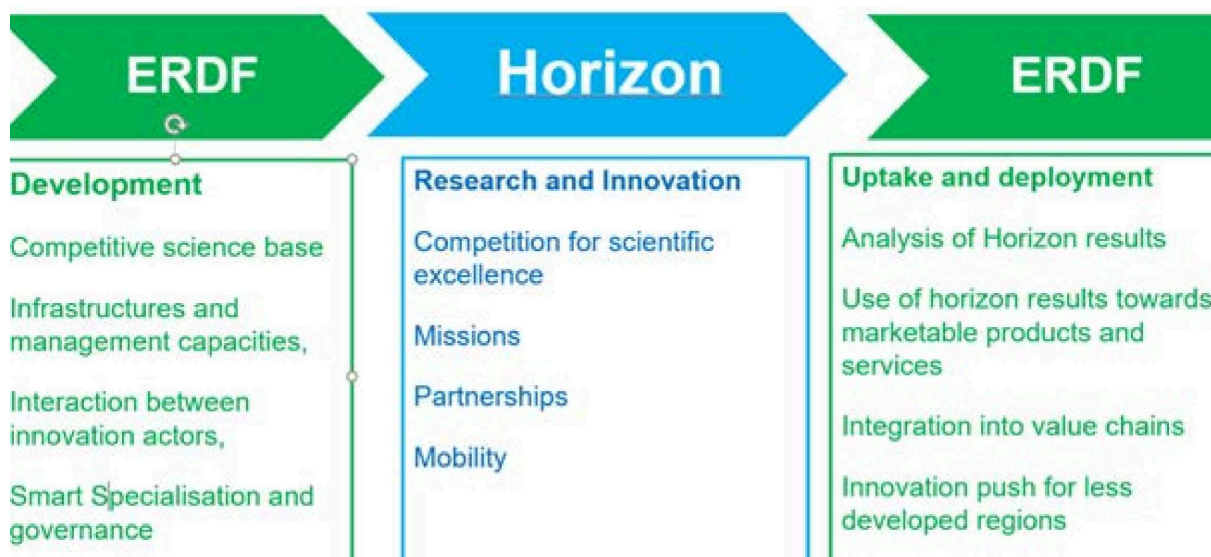
Aceste abordări și soluții pot ajuta, de asemenea, administrațiile publice să dezvolte noi capacități și să furnizeze noi servicii. Acest aspect este deosebit de important pentru regiunile mai puțin dezvoltate și periferice, care sunt mai puțin capabile să absoarbă noile tehnologii și să gestioneze transformarea sistemică.

⁽¹⁸⁾ Pentru mai multe detalii privind misiunile UE în cadrul programului Orizont Europa: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe/eu-missions-horizon-europe_ro

Prin urmare, multe dintre aceste regiuni pot extinde numărul demonstratorilor, inovarea și măsurile de transfer de tehnologie utilizând resursele politicii de coeziune pentru a contribui la atingerea obiectivelor programului. Regiunile care au identificat priorități în strategiile legate de o anumită zonă de misiune pot dezvolta sinergii cu misiunea respectivă ⁽¹⁹⁾ pentru a sprijini dezvoltarea și/sau implementarea în aval a unor noi abordări pentru dezvoltarea unor căi transformatoare. De exemplu, misiunile OE pot asigura direcționalitatea; impulsiunea dezvoltare regională; promova interdisciplinaritatea și guvernanta pe mai multe niveluri; implica publicul larg și părțile interesate de la nivel local/regional; și face publice investițiile în politica de coeziune și accesul la noi rețele, platforme de învățare în materie de politici și instrumente de finanțare.

Regiunile joacă un rol important în dezvoltarea economiei bazate pe hidrogen, în special prin intermediul văilor de hidrogen ⁽²⁰⁾. Ele asigură producția, transportul, stocarea și utilizarea hidrogenului la nivel regional sau local și sunt esențiale pentru îndeplinirea obiectivelor planului REPowerEU ⁽²¹⁾. Întreprinderea comună pentru un hidrogen curat are o experiență îndelungată în sprijinirea înființării de văi de hidrogen în UE. Implementarea în continuare a acestui concept de succes în toate statele membre va necesita o punere în comun substanțială a resurselor.

De exemplu, hidrogenul din surse regenerabile va fi esențial pentru înlocuirea gazelor naturale, a cărbunelui și a petrolului în industriile greu de decarbonizat și în sectorul transporturilor. Planul REPowerEU stabilește ca obiectiv de atins până în 2030 o capacitate de 10 milioane de tone de hidrogen din surse regenerabile produs intern și de 10 milioane de tone provenit din importuri. Regiunile joacă un rol important în dezvoltarea economiei bazate pe hidrogen în UE, în special prin intermediul văilor de hidrogen. Acestea asigură producția, transportul, stocarea și utilizarea hidrogenului la nivel regional sau local și sunt esențiale pentru îndeplinirea obiectivelor planului REPowerEU. Întreprinderea comună pentru un hidrogen curat și predecesorii săi au o experiență îndelungată în sprijinirea înființării de văi de hidrogen în UE. În prezent, există 23 de văi de hidrogen în UE în zece state membre. Implementarea în continuare a acestui concept de succes în toate statele membre va necesita o punere în comun substanțială a resurselor.

⁽¹⁹⁾ Misiunile UE reprezintă o noutate a programului pentru cercetare și inovare Orizont Europa pentru perioada 2021-2027. Misiunile UE reprezintă un efort coordonat al Comisiei de a pune în comun resursele necesare în ceea ce privește programele de finanțare, politicile și reglementările, precum și alte activități. Un alt scop al misiunilor este de a mobiliza și de a implica activ actorii din sectorul public și privat, precum statele membre, autoritățile regionale și locale, institutele de cercetare, fermierii și administratorii de terenuri, antreprenorii și investitorii din UE, pentru a crea un impact real și de durată. Misiunile vor colabora cu publicul larg pentru a stimula adoptarea de noi soluții și abordări de către societate. Există cinci misiuni ale UE (Adaptarea la schimbările climatice; Cancer; Refacerea oceanelor și a apelor noastre până în 2030; 100 de orașe inteligente și neutre din punctul de vedere al impactului asupra climei până în 2030; Un pact al solului pentru Europa).

⁽²⁰⁾ Parteneriatul de specializare inteligentă privind văile de hidrogen și proiectul-pilot privind hidrogenul [văile de hidrogen – Platforma de specializare inteligentă (europa.eu)].

⁽²¹⁾ Planul REPowerEU [COM(2022) 230 final] stabilește ca obiectiv de atins până în 2030 o capacitate de 10 milioane de tone de hidrogen din surse regenerabile produs intern și de 10 milioane de tone provenit din importuri.

Exemplu: Sinergii în contextul noii agende europene de inovare

Sinergiile pot sprijini punerea în aplicare a noii agende europene de inovare și, în special, a inițiativei emblematică 3, care vizează consolidarea și interconectarea ecosistemelor regionale de inovare și reducerea decalajului în materie de inovare.

ANEXA 1

Sinergii cu misiunile UE***Misiunea UE „Adaptarea la schimbările climatice”***

Misiunea „Adaptarea la schimbările climatice” este menită să sprijine cel puțin 150 de regiuni, autorități locale și comunități europene în eforturile lor de a obține reziliența la schimbările climatice până în 2030. Aceasta va oferi sprijin general regiunilor, autorităților locale și comunităților, pentru a le ajuta să înțeleagă, să gestioneze mai bine riscurile și oportunitățile climatice și să se pregătească în acest sens, să accelereze transformarea lor în direcția rezilienței la schimbările climatice și să realizeze pe teren cel puțin 75 de demonstrații de adaptare la schimbările climatice pe scară largă.

Participarea statelor membre, a regiunilor și a autorităților locale va juca un rol esențial în punerea în aplicare a acestei misiuni, deoarece sunt factori-cheie ai schimbării. Ele pot, de asemenea, să implementeze noi tehnologii, să experimenteze soluții inovatoare care să răspundă nevoilor locale și să ajute diferitele părți interesate să obțină reziliența la schimbările climatice.

Obiectivele misiunii sunt compatibile cu obiectivele de politică ale FEDR ⁽¹⁾ privind o Europă mai competitivă și mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale. Aceasta contribuie, de asemenea, la obiectivul de politică privind o Europă mai verde, rezilientă, cu emisii reduse de dioxid de carbon, care se îndreaptă către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon, prin promovarea tranziției către o energie curată și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a atenuării schimbărilor climatice și a adaptării la acestea, a prevenirii și gestionării riscurilor, precum și a unei mobilități urbane durabile.

În cadrul acestor priorități, finanțarea ar putea fi mobilizată, de exemplu, pentru a extinde soluțiile de adaptare la schimbările climatice, utilizând sinergiile cu finanțarea pusă la dispoziție prin programul Orizont Europa. De asemenea, regiunile și autoritățile locale pot semna carta misiunii, pentru a-și exprima dorința de a coopera și de a se coordona cu alți semnatori, astfel încât să poată mobiliza resurse și să poată dezvolta activități pe teritoriile lor respective în vederea atingerii obiectivelor lor de adaptare la schimbările climatice.

Platforma de punere în aplicare a misiunii va sprijini regiunile și autoritățile locale, de exemplu, oferindu-le acces la cunoștințe și asistență tehnică. Finanțarea va fi disponibilă prin intermediul programelor de lucru ale programului Orizont Europa pentru proiecte de C&I în domeniul adaptării la schimbările climatice, care ar putea fi executate prin exploatarea sinergiilor potențiale cu FEDR.

Misiunea UE „Cancer”

Misiunea „Cancer”, împreună cu Planul european de luptă împotriva cancerului, vizează îmbunătățirea vieții a peste 3 milioane de persoane până în 2030, prin prevenire, vindecare și, pentru persoanele afectate de cancer, inclusiv pentru familiile acestora, asigurarea unei vieți mai îndelungate și de o calitate mai bună. Acest obiectiv general este în concordanță cu obiectivul de politică al FEDR privind o Europă mai socială și mai favorabilă incluziunii.

Crearea de infrastructuri digitale este prevăzută pentru a sprijini cercetarea și inovarea (C&I) privind controlul cancerului. Platforma UNCAN.eu va colecta date de tipuri diferite și din surse diferite. Un centru digital european virtual pentru pacienții bolnavi de cancer va permite pacienților și supraviețuitorilor cancerului să își depună datele medicale și să primească informații. Vor fi sprijinite infrastructuri cuprinzătoare de combatere a cancerului pentru a aborda inegalitățile în ceea ce privește accesul la îngrijiri de înaltă calitate în domeniul cancerului, de exemplu prin consolidarea capacităților de cercetare și crearea unei rețele între statele membre și regiuni.

Participarea statelor membre, a regiunilor și a autorităților locale este esențială pentru punerea în aplicare a acțiunilor avute în vedere, deoarece acestea sunt principalele responsabile de organizarea sistemelor lor de sănătate. De exemplu, îmbunătățirea accesului la un screening timpuriu sau la tratamente inovatoare împotriva cancerului va necesita investiții majore în infrastructură, echipamente, digitalizare, forța de muncă din domeniul sănătății și noi modele de îngrijire, inclusiv soluții de telemedicină, pentru a ajunge la pacienții din zonele rurale și îndepărtate.

FEDR joacă un rol semnificativ în îmbunătățirea controlului cancerului. Multe regiuni au strategii de specializare inteligentă în domeniul sănătății, inclusiv în ceea ce privește cancerul. Proiectele existente au un potențial imens de a contribui la obiectivele misiunii. Regiunile vor fi încurajate să se alinieze la prioritățile UE și să facă investiții suplimentare în C&I prin orientarea priorităților de specializare inteligentă către inovarea în domeniul cancerului. De asemenea, Interreg poate sprijini pacienții bolnavi de cancer care solicită asistență medicală într-o altă țară, prin consolidarea cooperării transfrontaliere, transnaționale și interregionale.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune, articolul 3.

Regiunile vor fi implicate în punerea în aplicare prin intermediul viitoarelor centre naționale de combatere a cancerului din fiecare stat membru. Acestea vor facilita: (1) integrarea activităților misiunii prin identificarea sinergiilor în cadrul inițiativelor politice și al investițiilor în domeniul cancerului între nivelul UE, cel național, cel regional și cel local; (2) implicarea actorilor naționali relevanți și a părților interesate care nu aparțin domeniului C&I și sistemelor de sănătate, pentru a include domenii relevante ale controlului cancerului (cum ar fi ocuparea forței de muncă, educația); (3) dialogurile politice privind cancerul și (4) activitățile de implicare a cetățenilor.

Misiunea UE „Refacerea oceanelor și a apelor noastre”

Obiectivul strategic al misiunii este de a restabili sănătatea oceanelor și a apelor noastre până în 2030 prin protejarea și refacerea ecosistemelor marine și de apă dulce și a biodiversității, prin prevenirea și eliminarea poluării oceanelor, mărilor și apelor noastre și prin promovarea neutralității emisiilor de dioxid de carbon și a circularității economiei albastre a UE.

Se pune un accent deosebit pe implicarea regională prin intermediul unor „proiecte-far” bazate pe zone. Acestea sunt concepute ca portofolii de proiecte de cercetare și inovare pentru dezvoltarea și implementarea de soluții transformatoare în patru bazine europene importante: bazinul atlantic și arctic; bazinul Mării Baltice și al Mării Nordului; bazinul Mării Mediterane; bazinul Dunării și al Mării Negre.

Misiunea va fi pusă în aplicare în două etape: dezvoltarea și testarea de soluții (2021-2024) și implementarea și extinderea acestor activități (începând din 2025). Deși Comisia a alocat aproape 350 de milioane EUR din programul Orizont Europa pentru perioada 2021-2023 pentru a sprijini prima etapă, mobilizarea angajamentelor și bugetelor suplimentare de la actorii publici și privați, inclusiv prin intermediul FEDR, va fi esențială pentru atingerea obiectivelor misiunii.

Conceptul de „regiuni asociate” este integrat în toate activitățile relevante din programul de lucru al misiunii. „Regiunile asociate” sunt zone cu ecosisteme care pot beneficia de activități demonstrative (de exemplu, regiuni învecinate și/sau regiuni dintr-un alt bazin maritim) și/sau regiuni mai puțin dezvoltate, cu necesitatea de a consolida capacitățile de punere în aplicare a soluțiilor inovatoare dezvoltate în cadrul diferitelor proiecte. Aceste regiuni vor beneficia de sprijin financiar pentru a pune în evidență fezabilitatea, reproductibilitatea și extinderea soluțiilor inovatoare. FEDR ar putea promova punerea în aplicare a unor soluții inovatoare la nivel regional. O cartă a misiunii va colecta angajamente/acțiuni și va reuni toate părțile interesate, de la state membre și țări asociate la regiuni și autorități locale, entități private, ONG-uri și cetățeni.

Misiunea UE „Orașe inteligente și neutre din punctul de vedere al impactului asupra climei”

Misiunea vizează realizarea a cel puțin 100 de orașe europene inteligente și neutre din punctul de vedere al impactului asupra climei până în 2030 și asigurarea faptului că acestea vor acționa ca centre de experimentare și inovare pentru a permite tuturor orașelor europene să devină neutre din punct de vedere climatic până în 2050.

Prin abordarea sa orientată către orașe și prin concentrarea pe soluții bazate pe realitatea zonei, programul contribuie la obiectivul de politică al UE privind FEDR, și anume de a avea o Europă mai verde, rezilientă, cu emisii reduse de dioxid de carbon, care se îndreaptă către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon, prin promovarea tranziției către o energie curată și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a atenuării schimbărilor climatice și a adaptării la acestea, a prevenirii și gestionării riscurilor, precum și a unei mobilități urbane durabile. Aceasta contribuie, de asemenea, la obiectivul de politică de a avea o Europă mai aproape de cetățeni, prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a tuturor tipurilor de teritorii și de inițiative locale, prin sprijinirea strategiilor de investiții adaptate la nivel teritorial, în orașe și în comunitățile locale, pentru a aborda provocările diverse cu care se confruntă și prin valorificarea potențialului lor de dezvoltare.

Prin intermediul unei cereri de exprimare a interesului, misiunea a invitat orașele să își înregistreze intenția de a deveni neutre din punctul de vedere al impactului asupra climei până în 2030. Exprimarea interesului a fost evaluată pe baza ambiției orașelor, a nivelurilor lor de pregătire, a angajamentului lor actual și planificat față de obținerea neutralității climatice și de reducerea poluării, precum și pe baza angajamentului lor de a implica cetățenii și părțile interesate relevante în planul climatic al orașului. Orașele selectate sunt invitate să încheie un contract municipal privind clima (*Climate City Contract* – CCC), cu sprijinul unei platforme a misiunii. CCC, care nu este un instrument obligatoriu din punct de vedere juridic, va fi elaborat printr-un proces inovator de cocreare care va implica orașele, autoritățile naționale/regionale, părțile interesate relevante și Comisia. Acesta se aliniază la strategia regională de specializare inteligentă, plasând orașele pe primul plan, în funcție de nevoile lor reale. Aceasta va fi o abordare transsectorială, bazată pe cerere și ascendentă, cu angajamente specifice de a implementa și de a extinde soluțiile inovatoare și inteligente în ceea ce privește neutralitatea climatică în toate sectoarele relevante. CCC include un scenariu de referință convenit; modul în care orașul intenționează să pună în aplicare aceste angajamente până în 2030; și un plan de investiții cu surse de finanțare relevante.

Platforma misiunii va sprijini în special orașele care se angajează să atingă neutralitatea climatică până în 2030, va asigura coerența și coordonarea generală pe tot parcursul procesului și va raporta periodic cu privire la progresele înregistrate în legătură cu CCC.

Odată cu semnarea CCC, orașele primesc o „etichetă a misiunii”, prin care se recunoaște procesul riguros de evaluare și calitatea și fezabilitatea angajamentelor lor. Aceasta va debloca oportunități de finanțare specifice în cadrul programelor de finanțare ale UE și oferă regiunilor, statelor membre și altor actori publici posibilitatea de a sprijini activități foarte vizibile privind neutralitatea climatică în orașele revoluționare, pentru a contribui la continuarea eforturilor de îndeplinire a obiectivelor Pactului verde european. Întrucât activitățile desfășurate în temeiul CCC vor fi fost deja verificate ca fiind durabile din punctul de vedere al mediului, în conformitate cu cadrul UE de facilitare a investițiilor durabile, eticheta va spori gradul de sensibilizare a investitorilor și încrederea acestora. Acest lucru va facilita atragerea de către orașe a finanțării necesare pentru activitățile lor legate de climă de la alți investitori publici și privați.

Misiunea UE „Un pact al solului pentru Europa”

Misiunea va deschide calea pentru tranziția către soluri sănătoase, o va face cunoscută și va accelera evoluția sa cu ajutorul unor acțiuni ambițioase prin intermediul a 100 de laboratoare vii și proiecte-far la nivel teritorial. Aceasta va fi însoțită de un program transdisciplinar ambițios de C&I, cu un cadru solid și armonizat de monitorizare a solului și cu o mai bună cunoaștere și comunicare în domeniul solului pentru a colabora cu cetățenii.

Obiectivele misiunii sunt pe deplin conforme cu obiectivele de politică ale FEDR privind o Europă mai verde, rezilientă, cu emisii reduse de dioxid de carbon, care se îndreaptă către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon, prin promovarea tranziției către o energie curată și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a atenuării schimbărilor climatice și a adaptării la acestea, a prevenirii și gestionării riscurilor, precum și a unei mobilități urbane durabile.

FEDR poate juca un rol semnificativ în ceea ce privește sănătatea solului. Trei sferturi dintre regiunile NUTS 2 au strategii de specializare inteligentă în sectorul agroalimentar, ceea ce înseamnă că există un potențial considerabil pentru proiectele care contribuie la obiectivele misiunilor din perspectiva cercetării și inovării. Misiunea va utiliza platforma tematică de specializare inteligentă în sectorul agroalimentar pentru a valorifica cooperarea transregională și pentru a favoriza apariția unor proiecte comune de investiții în inovare în domenii relevante pentru misiune.

Prioritatea tematică „O Europă mai verde, fără emisii de dioxid de carbon” va permite extinderea rezultatelor misiunilor. Regiunile care au identificat în strategiile lor de specializare inteligentă priorități legate de gestionarea durabilă a solului și a terenurilor pot valorifica soluțiile dezvoltate și testate în laboratoarele vii și în cadrul proiectelor-far ale misiunii și le pot implementa în aval la o scară mai largă.

Interreg poate contribui, de asemenea, într-un mod foarte eficace la punerea în aplicare a misiunii prin stabilirea unei cooperări transfrontaliere cu privire la obiectivele misiunii (cooperare transfrontalieră, transnațională și interregională). Exemplele includ: proiecte-pilot sau demonstrații de refacere a zonelor umede din zonele transfrontaliere sau transnaționale din nordul Europei sau cooperarea în ceea ce privește eroziunea hidrică în zonele transnaționale din sudul Europei și în bazinele hidrografice transfrontaliere (de exemplu, Dunărea) sau cooperarea în ceea ce privește abordările de amenajare a teritoriului care țin seama în mod corespunzător de gestionarea terenurilor/solului.

ANEXA 2

**Exemplu de finanțare cumulativă pentru alte instrumente care fac obiectul gestiunii directe
(programul Europa digitală)*****Finanțarea sinergică legată de programul „Centrele europene de inovare digitală în cadrul programului Europa digitală”***

Centrele europene de inovare digitală reprezintă o investiție comună a UE și a statelor membre, precum și a țărilor asociate din cadrul programului Europa digitală. Acest lucru se reflectă în procesul de selecție în două etape descris în programul Europa digitală [Regulamentul (UE) 2021/694 al Parlamentului European și al Consiliului]. În primul rând, statele membre selectează entitățile candidate și elaborează o listă restrânsă a acestora. Din această listă, într-o a doua etapă, Comisia selectează entitățile care vor constitui rețeaua de centre europene de inovare digitală. Selecția se bazează pe criterii legate de relevanță, punere în aplicare și impact, dar și pe obiective legate de acoperirea geografică, sectorială și tehnologică, precum și de bugetul disponibil pentru fiecare țară. Programul Europa digitală cofinanțează granturi selectate cu maximum 50 %, iar statele membre pot cofinanța partea rămasă prin FEDR. (Acestea pot utiliza, de asemenea, alte finanțări naționale publice sau private).

Acest exemplu practic explică principalele etape necesare pentru finanțarea sinergică a unui centru european de inovare digitală prin utilizarea programului Europa digitală și FEDR. Potrivit estimărilor Comisiei, aproximativ 70 de „acțiuni conexe” de punere în aplicare a centrelor europene de inovare digitală vor proceda astfel. Întrucât fiecare centru european de inovare digitală va avea o bază regională, se cunoaște autoritatea de management care va fi responsabilă din partea gestiunii partajate.

Pasul 1 – Pregătirea. Ordonatorul de credite responsabil (RAO) va coordona și va coopera cu autoritatea de management responsabilă de acțiunea din cadrul fondului care face obiectul gestiunii partajate, în special pentru a asigura coordonarea ratelor de finanțare, astfel încât finanțarea combinată să nu depășească 100 % din costurile eligibile estimate.

— DG CONNECT a organizat o reuniune cu statele membre implicate în aceste acțiuni conexe și cu autoritățile lor de management pentru a explica pe deplin procesul.

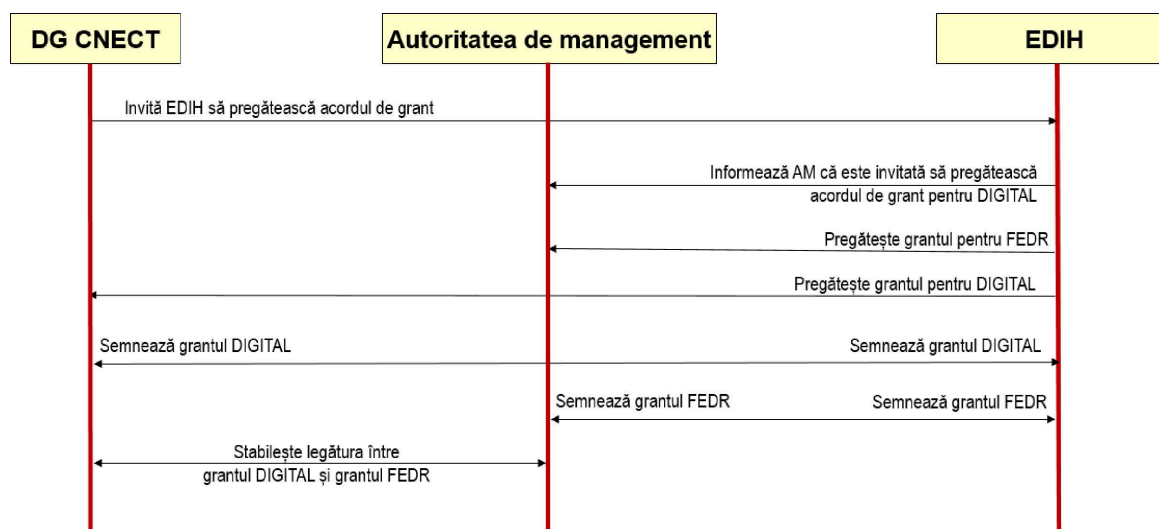
Pasul 2 – Corelarea celor două acțiuni. Acțiunea de gestiune directă va fi desemnată „acțiune sinergică”, fie în timpul pregătirii grantului (GAP), fie după semnarea grantului, prin intermediul unei modificări a grantului. Acțiunea de gestiune partajată va fi asociată acțiunii de gestiune directă (de exemplu, prin SM-AM-Număr cerere de propuneri-Număr proiect).

— Acest aspect este prevăzut în procesul de pregătire a granturilor și a fost, de asemenea, anunțat în documentul privind cererea de propuneri.

Pasul 3 – Semnarea grantului și prefinanțarea. Beneficiarul va semna două acorduri de grant separate ⁽¹⁾: grantul care face obiectul gestiunii directe și grantul care face obiectul gestiunii partajate. Autoritățile care acordă ajutorul se vor asigura că ratele de finanțare combinate nu depășesc 100 % din costurile eligibile. Perioada de eligibilitate, durata proiectului, perioadele de raportare și termenele pentru aprobarea celor două granturi ar trebui, de asemenea, să fie coordonate de autoritățile care acordă ajutorul în cea mai mare măsură posibilă.

— Plățile de prefinanțare în temeiul acordului de grant care face obiectul gestiunii directe vor fi efectuate în modul obișnuit. Plățile în avans se vor efectua în cadrul grantului care face obiectul gestiunii partajate, în cazul în care acest lucru este prevăzut de normele naționale aplicabile.

⁽¹⁾ Denumit „documentul care stabilește condițiile acordării sprijinului” pentru gestiunea partajată, în conformitate cu articolul 73 alineatul (3) din RDC.

Reprezentarea activităților de semnare a grantului

Pasul 4 - Raportare și plăți. Înainte de a solicita orice plată din partea Comisiei/Agenției pentru grantul care face obiectul gestiunii directe, beneficiarul trebuie, în primul rând, să declare cheltuielile autorității de management în cadrul grantului care face obiectul gestiunii partajate. AM va informa beneficiarul cu privire la momentul în care cheltuielile sunt declarate Comisiei în cadrul gestiunii partajate. În niciun caz costurile nu ar trebui incluse mai întâi într-o cerere de plată în cadrul grantului care face obiectul gestiunii directe, deoarece acest lucru le-ar face neeligibile pentru celălalt fond.

- Numai după ce cheltuielile sunt declarate Comisiei de către AM, beneficiarul/coordonatorul va încărca apoi în eGrants o copie a declarației depuse la AM și, în același timp, va introduce toate informațiile privind punerea în aplicare a acțiunii, astfel cum se prevede în normele programului care face obiectul gestiunii directe.
- În cazul în care ordonatorul de credite solicită un certificat referitor la situațiile financiare (CSF) în cadrul grantului care face obiectul gestiunii directe, auditorul se poate baza, de asemenea, pe certificatele de audit privind cheltuielile legate de gestiunea partajată, în măsura în care acestea acoperă aceleași costuri și condiții de eligibilitate identice.
- Ambele autorități care acordă ajutorul vor proceda la verificarea costurilor în conformitate cu normele lor aplicabile, în același mod ca în cazul acțiunilor care nu implică sinergii și, în cazul în care costurile sunt acceptate, vor aplica modalitățile de plată în modul normal.

ANEXA 3

Textul dispozițiilor juridice relevante (RDC; Orizont Europa; RGECA)**„MARCA DE EXCELENȚĂ”****RDC**

Considerentul 61

„61. Ar trebui să fie optimizate sinergiile dintre fonduri și instrumentele gestionate direct. Ar trebui să fie facilitată acordarea de sprijin pentru operațiunile cărora li s-a acordat deja o «marcă de excelență» sau care au fost cofinanțate de Orizont Europa, printr-o contribuție din fonduri. Condițiile care au fost deja evaluate la nivelul Uniunii, înainte de acordarea etichetei de calitate «marcă de excelență» sau înainte de cofinanțarea prin Orizont Europa, nu ar trebui să fie evaluate din nou, atât timp cât operațiunile respectă un set limitat de cerințe stabilite în prezentul regulament. Acest lucru ar trebui, de asemenea, să faciliteze respectarea normelor adecvate prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei (¹).”

Articolul 2 alineatul (45)

„Articolul 2

Definiții

În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

[...]

45. «marcă de excelență» înseamnă eticheta de calitate conferită de Comisie unei propuneri care atestă că propunerea care a fost evaluată în cadrul unei cereri de propuneri în temeiul unui instrument al Uniunii este considerată compatibilă cu cerințele minime de calitate ale respectivului instrument al Uniunii dar, în absența resurselor bugetare disponibile pentru respectiva cerere de propuneri, nu a putut fi finanțată și ar putea beneficia de sprijin din alte surse de finanțare ale Uniunii sau naționale.”

Articolul 73 alineatele (2) și (4)

„Articolul 73

Selectarea operațiunilor de către autoritatea de management

[...]

(2) La selectarea operațiunilor, autoritatea de management:

- (a) se asigură că operațiunile selectate sunt compatibile cu programul, inclusiv în ceea ce privește coerența lor cu strategiile relevante care stau la baza programului, precum și că contribuie efectiv la îndeplinirea obiectivelor specifice ale programului;
- (b) se asigură că operațiunile selectate care intră în domeniul de aplicare al unei condiții favorizante sunt compatibile cu strategiile și documentele de planificare corespunzătoare stabilite pentru îndeplinirea respectivei condiții favorizante;

[...]

- (g) se asigură că operațiunile selectate intră în domeniul de aplicare al fondului în cauză și sunt atribuite unui tip de intervenție;
- [...]

(¹) Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat (JO L 187, 26.6.2014, p. 1).

În ceea ce privește litera (b) de la prezentul alineat, în cazul obiectivului de politică 1, astfel cum este prevăzut la articolul 3 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul privind FEDR și Fondul de coeziune, doar operațiunile corespunzătoare obiectivelor specifice menționate la punctele (i) și (iv) de la litera menționată sunt compatibile cu strategiile de specializare inteligentă corespunzătoare. [...]

(3) Autoritatea de management se asigură că beneficiarului i se furnizează un document care stabilește toate condițiile acordării sprijinului pentru fiecare operațiune, inclusiv cerințele specifice privind produsele sau serviciile care urmează a fi furnizate, planul de finanțare, termenul pentru executarea operațiunii și, dacă este cazul, metoda care trebuie aplicată pentru a stabili costurile operațiunii și condițiile pentru plata sprijinului.

(4) Pentru operațiunile cărora li s-a acordat o «marcă de excelență» sau care au fost selectate în cadrul unui program cofinanțat de Orizont Europa, autoritatea de management poate decide să acorde sprijin direct din FEDR sau FSE+, cu condiția ca operațiunile respective să îndeplinească cerințele prevăzute la alineatul (2) literele (a), (b) și (g).

În plus, autoritățile de management pot aplica operațiunilor menționate la primul paragraf categoriile, cuantumulurile maxime și metodele de calcul ale costurilor eligibile stabilite în temeiul instrumentului relevant al Uniunii. Elementele menționate sunt prevăzute în documentul menționat la alineatul (3)".

Orizont Europa

„Articolul 2

Definiții

23. «marcă de excelență» înseamnă o etichetă de calitate care atestă că o propunere prezentată ca urmare a unei cereri de propuneri a depășit toate pragurile de evaluare stabilite în programul de lucru dar, în absența resurselor bugetare disponibile pentru cererea de propuneri respectivă, nu a putut fi finanțată în cadrul programului de lucru și ar putea primi sprijin din alte surse de finanțare ale Uniunii sau naționale;"

„Articolul 15

Finanțare alternativă, combinată și cumulativă și transferuri de resurse

(1) Programul este implementat în sinergie cu alte programe ale Uniunii, în conformitate cu principiul prevăzut la articolul 7 alineatul (7).

(2) Marca de excelență se acordă pentru cererile de propuneri specificate în programul de lucru. În conformitate cu dispoziția relevantă din Regulamentul privind dispozițiile comune pentru 2021-2027 și cu dispoziția relevantă din Regulamentul privind planurile strategice PAC, FEDR, FSE+ sau FEADR pot sprijini:

(a) acțiuni cofinanțate selecționate în cadrul programului; și

(b) acțiuni cărora le-a fost acordată o «marcă de excelență» cu condiția să respecte toate condițiile următoare:

(i) au fost evaluate în cadrul unei cereri de propuneri lansate în cadrul programului;

(ii) respectă cerințele minime de calitate din respectiva cerere de propuneri; și

(iii) nu au fost finanțate în cadrul cererii de propuneri respective exclusiv ca urmare a unor constrângeri bugetare.

(3) Contribuțiile financiare în temeiul programelor cofinanțate prin FEDR, FSE+, FEAMPA și FEADR pot fi considerate drept contribuție a statului membru participant la parteneriatele europene în temeiul articolului 10 alineatul (1) literele (b) și (c) din prezentul regulament, cu condiția respectării dispozițiilor relevante din Regulamentul privind dispozițiile comune pentru 2021-2027 și a regulamentelor specifice fiecărui fond.

(4) O acțiune care a beneficiat de o contribuție din partea altui program al Uniunii poate primi o contribuție și în cadrul programului, cu condiția ca aceste contribuții să nu acopere aceleași costuri. Normele programului relevant al Uniunii se aplică contribuției corespunzătoare la acțiune. Finanțarea cumulativă nu depășește costurile eligibile totale ale acțiunii. Sprijinul din partea diferitelor programe ale Uniunii poate fi calculat în mod proporțional în conformitate cu documentele care stabilesc condițiile de acordare a sprijinului.

(5) Resursele alocate statelor membre în cadrul gestiunii partajate pot fi transferate, la cererea statului membru în cauză, către program sub rezerva condițiilor prevăzute în dispozițiile relevante din Regulamentul privind dispozițiile comune pentru 2021-2027. Comisia execută aceste resurse direct, în conformitate cu articolul 62 alineatul (1) primul paragraf litera (a) din Regulamentul financiar, sau indirect, în conformitate cu litera (c) de la paragraful menționat. Resursele respective se utilizează în beneficiul statului membru în cauză.

(6) În cazul în care Comisia nu și-a asumat un angajament juridic prin gestiune directă sau indirectă pentru resursele transferate în conformitate cu alineatul (5), resursele neangajate corespunzătoare pot fi transferate înapoi către unul sau mai multe dintre programele sursă respective, la cererea statului membru, în conformitate cu condițiile prevăzute în dispozițiile relevante din Regulamentul privind dispozițiile comune pentru 2021-2027.”

„Articolul 24

Cereri de propuneri

(4) Programul de lucru precizează cererile de propuneri pentru care pot fi acordate «mărci de excelență». Cu autorizarea prealabilă din partea solicitantului, informațiile privind cererea și evaluarea pot fi comunicate autorităților financiare interesate, sub rezerva încheierii unor acorduri de confidențialitate.”

„Articolul 48

Instrumentul Accelerator

(1) Instrumentul Accelerator urmărește în primul rând susținerea inovării creatoare de piețe. Acesta sprijină doar beneficiarii unici și oferă în principal finanțare mixtă. În anumite condiții, acesta poate oferi și sprijin exclusiv sub formă de granturi sau de capitaluri proprii.

Instrumentul Accelerator oferă următoarele tipuri de sprijin:

- (a) sprijin prin finanțare mixtă pentru IMM-urile, inclusiv pentru întreprinderile nou-înființate și, în cazuri excepționale pentru întreprinderile cu capitalizare medie de mici dimensiuni, care realizează inovații radicale sau disruptive nebancabile;
- (b) sprijin exclusiv sub formă de granturi pentru IMM-urile, inclusiv întreprinderile nou-înființate, care realizează orice tip de inovare, de la inovare progresivă la cea radicală sau disruptivă, urmărind extinderea pe viitor;
- (c) sprijin exclusiv sub formă de capital propriu IMM-urilor nebancabile, inclusiv întreprinderilor nou-înființate, care au primit deja un sprijin exclusiv sub formă de granturi.

În cadrul instrumentului Accelerator se acordă sprijin exclusiv sub formă de granturi numai sub rezerva îndeplinirii următoarelor condiții cumulative:

- (a) proiectul cuprinde informații cu privire la capacitatea și disponibilitatea de extindere ale solicitantului;
- (b) beneficiarul este întreprindere nou-înființată sau o IMM;
- (c) în cadrul instrumentului Accelerator se acordă unui beneficiar un sprijin exclusiv sub formă de granturi numai o singură dată pe durata implementării programului, cu un plafon maxim de 2,5 milioane EUR.

(2) Beneficiarul instrumentului Accelerator este o entitate juridică care îndeplinește criteriile pentru a fi considerată o întreprindere nou-înființată, o IMM sau, în situații excepționale, o întreprindere cu capitalizare medie de mici dimensiuni care intenționează să se extindă, stabilită într-un stat membru sau într-o țară asociată. Propunerea poate fi prezentată fie de către beneficiar, fie, cu condiția acordului prealabil al beneficiarului, de către una sau mai multe persoane fizice sau entități juridice care intenționează să înființeze sau să sprijine beneficiarul respectiv. În cazul din urmă, acordul de finanțare este semnat numai cu beneficiarul.

(3) O singură decizie de atribuire acoperă și finanțează toate formele de contribuție a Uniunii prevăzute în cadrul finanțării mixte a CEL.

(4) În temeiul articolelor 27, 28 și 29 și sub rezerva alineatului (5) de la prezentul articol, propunerile fac obiectul unei evaluări a valorii lor individuale de către experți externi independenți și sunt selectate pentru finanțare printr-o cerere de propuneri deschisă cu date-limită.

(5) Propunerile prezentate sunt evaluate pe baza următoarelor criterii de atribuire:

- (a) excelența;
- (b) impactul;
- (c) nivelul de risc al acțiunii care ar împiedica investițiile, calitatea și eficiența implementării și necesitatea sprijinului din partea Uniunii.

(6) Cu acordul solicitanților în cauză, Comisia sau organismele de finanțare care implementează programul (inclusiv comunitățile de cunoaștere și inovare ale EIT) pot să prezinte în mod direct, în vederea evaluării pe baza criteriilor de atribuire menționate la alineatul (5) litera (c), o propunere pentru o acțiune de inovare și de introducere pe piață care îndeplinește deja criteriile de atribuire menționate la alineatul (5) literale (a) și (b), sub rezerva îndeplinirii următoarelor condiții cumulative:

- (a) propunerea rezultă din orice altă acțiune finanțată prin Orizont 2020, prin program sau, sub rezerva unui etape-pilot cu scop de explorare care urmează să fie lansată în cadrul primului program de lucru, din programe naționale și/sau regionale, pornindu-se de la o trecere în revistă a cererii pentru un astfel de mecanism, ale cărui dispoziții detaliate sunt prevăzute în programul specific menționat la articolul 1 alineatul (2) litera (a);
- (b) propunerea se bazează pe o evaluare a proiectului efectuată în cursul celor doi ani anteriori, care examinează excelența și impactul propunerii și face obiectul condițiilor și procedurilor detaliate în programul de lucru.

(7) Poate fi acordată o marcă de excelență, sub rezerva îndeplinirii următoarelor condiții cumulative:

- (a) beneficiarul este o întreprindere nou-înființată, o IMM sau o întreprindere cu capitalizare medie de mici dimensiuni;
- (b) propunerea a fost eligibilă și a atins pragurile aplicabile pentru criteriile de atribuire menționate la alineatul (5) literale (a) și (b);
- (c) activitatea ar fi eligibilă în cadrul unei acțiuni de inovare.

(8) În cazul în care o propunere a îndeplinit criteriile de evaluare, experții externi independenți propun un sprijin corespunzător în cadrul instrumentului Accelerator, pe baza riscului asumat și a resurselor și timpului necesare pentru a aduce și a introduce inovația pe piață.

Comisia, pe baza unor motive justificate, poate respinge o propunere reținută de experți externi independenți, inclusiv din cauza neconformității cu obiectivele politicilor Uniunii. Comitetul programului este informat cu privire la motivele unei astfel de respingeri.

(9) Componenta «grant» sau «avans rambursabil» a sprijinului prin instrumentul Accelerator nu depășește 70 % din costurile totale eligibile ale acțiunii de inovare selectate.

(10) Condițiile de implementare a componentelor «capitaluri proprii» și «sprijin rambursabil» ale sprijinului prin instrumentul Accelerator sunt stabilite în Decizia (UE) 2021/764.

(11) Contractul pentru acțiunea selectată stabilește obiective de etapă specifice măsurabile și prefinanțarea și plățile în tranșe corespunzătoare ale sprijinului prin instrumentul Accelerator.

În cazul finanțării mixte în cadrul CEI, activitățile care corespund unei acțiuni de inovare pot fi lansate și se poate plăti prima tranșă de prefinanțare a grantului sau avansul rambursabil înainte de execuția altor componente ale finanțării mixte atribuite în cadrul CEI. Execuția respectivelor componente este condiționată de realizarea obiectivelor de etapă specifice stabilite în contract.

(12) În conformitate cu contractul, acțiunea este suspendată, modificată sau, în cazuri justificate corespunzător, încheiată dacă obiectivele de etapă măsurabile nu sunt atinse. De asemenea, ea poate fi încheiată dacă nu se poate realiza introducerea pe piață preconizată, în special în Uniune.

În cazuri excepționale și la recomandarea comitetului CEI, Comisia poate decide să mărească sprijinul prin instrumentul Accelerator sub rezerva evaluării proiectului de către experți externi independenți. Comitetul programului este informat cu privire la astfel de situații.”

„Articolul 50

Monitorizare și raportare

Comisia monitorizează permanent managementul și implementarea programului, a programului specific menționat la articolul 1 alineatul (2) litera (a) și a activităților EIT. Pentru o mai mare transparență, datele sunt făcute publice, într-un mod accesibil, și pe pagina de internet a Comisiei, în conformitate cu ultima actualizare. În special datele privind proiectele finanțate în cadrul CEC, privind parteneriatele europene, misiunile, CEI și EIT sunt incluse în aceeași bază de date.

Baza de date cuprinde:

...

- (b) informații privind nivelul de integrare a ȘSU, raportul dintre NMT mai scăzute și mai ridicate din cadrul cercetării colaborative, progresul în ceea ce privește participarea țărilor vizate de procesul de extindere, componența geografică a consorțiilor în proiectele colaborative, evoluția salariilor cercetătorilor, utilizarea procedurii de depunere și evaluare în două etape, măsurile pentru facilitarea relațiilor de colaborare în C&I europeană, utilizarea reexaminării evaluărilor și numărul și tipurile de plângeri, nivelul de integrare a aspectelor legate de climă și cheltuielile aferente, participarea IMM-urilor, participarea sectorului privat, distribuția de gen în participarea la acțiunile finanțate, comitetele de evaluare, comitetele și grupurile consultative, «mărcile de excelență», parteneriatele europene, precum și rata de cofinanțare, finanțarea cumulativă și complementară din alte programe ale Uniunii, infrastructurile de cercetare, durata procedurilor de acordare a granturilor, nivelul cooperării internaționale, implicarea cetățenilor și participarea societății civile;

Propunere de DECIZIE A CONSILIULUI de instituire a programului specific de punere în aplicare a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa

1.1.3. Activități suplimentare ale CEI

În plus, CEI va pune în aplicare servicii CEI de accelerare a dezvoltării de întreprinderi în sprijinul activităților și acțiunilor din cadrul Pathfinder și Accelerator, care sunt foarte recomandate, fără a fi obligatorii, tuturor startupurilor și IMM-urilor selectate și, în cazuri excepționale, întreprinderilor mici cu capitalizare medie. Obiectivul va fi de a pune în legătură comunitatea CEI a inovatorilor care beneficiază de finanțare, inclusiv de finanțare legată de «marca de excelență», cu investitori, parteneri și achizitori publici. Vor fi furnizate o gamă de servicii de consiliere și de mentorat pentru acțiunile CEI. Inovatorii vor avea acces la rețele internaționale de parteneri potențiali, inclusiv din sectorul industrial, pentru a completa un lanț valoric sau a dezvolta oportunități de piață, precum și pentru a găsi investitori și alte surse de finanțare private sau corporative. Activitățile vor include evenimente în direct (de exemplu evenimente de brokeraj, sesiuni de prezentare), dar și dezvoltarea de platforme de relaționare sau utilizarea celor existente, în strânsă legătură cu intermediarii financiari sprijiniți de fondul InvestEU și cu Grupul BEI. Aceste activități vor încuraja, de asemenea, schimburile între omologi ca sursă de învățare în cadrul ecosistemului de inovare, făcând apel în mod special la membrii comitetului CEI și la cercetătorii CEI;”

TRANSFERURI

RDC

Considerentul 19

„19. Pentru a oferi statelor membre suficientă flexibilitate în execuția alocărilor care le revin în cadrul gestiunii partajate, ar trebui să fie posibil să se **transfere** anumite niveluri de finanțare între fonduri și între instrumentele care fac obiectul gestiunii partajate și instrumentele gestionate direct și indirect. În cazul în care circumstanțele economice și sociale specifice ale unui stat membru justifică acest lucru, nivelul transferului ar trebui să fie mai ridicat.”

„Articolul 26

Transferul de resurse

(1) Statele membre pot solicita, în acordul de parteneriat sau într-o cerere de modificare a unui program, cu acordul comitetului de monitorizare a programului în temeiul articolului 40 alineatul (2) litera (d), transferul a până la 5 % din alocarea națională inițială a fiecărui fond către orice alt instrument care face obiectul gestiunii directe sau indirecte, în cazul în care o astfel de posibilitate este prevăzută în actul de bază al unui astfel de instrument.

Suma transferurilor menționate la primul paragraf de la prezentul alineat și contribuțiile în conformitate cu articolul 14 alineatul (1) primul paragraf nu depășesc 5 % din alocarea națională inițială a fiecărui fond.

Statele membre pot solicita, de asemenea, în acordul de parteneriat sau în cererea de modificare a unui program, transferul a până la 5 % din alocarea națională inițială a fiecărui fond către un alt fond sau alte fonduri, cu excepția transferurilor prevăzute la al patrulea paragraf.

Statele membre pot solicita, de asemenea, în acordul de parteneriat sau în cererea de modificare a unui program, un transfer suplimentar de maximum 20 % din alocarea națională inițială pentru fiecare fond între FEDR, FSE+ sau Fondul de coeziune, în limita resurselor globale ale statului membru din cadrul obiectivului Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică. Statele membre a căror rată medie totală a șomajului pentru perioada 2017-2019 este sub 3 % pot solicita un astfel de transfer suplimentar de maximum 25 % din alocarea națională inițială.

(2) Resursele transferate sunt executate în conformitate cu normele fondului sau ale instrumentului către care sunt transferate resursele și, în cazul transferurilor către instrumente care fac obiectul gestiunii directe sau indirecte, în beneficiul statului membru în cauză.

(3) Cererile de modificare a unui program stabilesc cuantumul total transferat pentru fiecare an, defalcat pe fonduri și pe categorii de regiuni, după caz, sunt justificate în mod corespunzător, având în vedere complementaritățile și impactul care rezultă, și sunt însoțite de programul sau programele modificat(e) în conformitate cu articolul 24.

(4) După consultarea cu statul membru vizat, Comisia se opune unei cereri de transfer incluse în modificarea aferentă a programului, atunci când un astfel de transfer ar compromite îndeplinirea obiectivelor programului de la care ar urma să fie transferate resursele.

De asemenea, Comisia se opune cererii în cazul în care consideră că statul membru nu a furnizat o justificare adecvată pentru transfer în ceea ce privește rezultatele care trebuie obținute sau contribuția care trebuie adusă la îndeplinirea obiectivelor fondului sau instrumentului aflat în gestiune directă sau indirectă căruia îi este destinat transferul.

(5) În cazul în care cererea de transfer vizează modificarea unui program, pot fi transferate numai resurse aferente anilor calendaristici viitori.

(6) Resursele FTJ, inclusiv toate resursele transferate din FEDR și FSE+ în conformitate cu articolul 27, nu sunt transferabile către alte fonduri sau instrumente în temeiul alineatelor (1)-(5) de la prezentul articol.

FTJ nu beneficiază de transferuri în temeiul alineatelor (1)-(5).

(7) În cazul în care Comisia nu și-a asumat un angajament juridic în cadrul gestiunii directe sau indirecte pentru resursele transferate în conformitate cu alineatul (1), resursele neangajate corespunzătoare pot fi transferate înapoi către fondul din care au fost transferate inițial și alocate unuia sau mai multor programe.

În acest scop, statul membru prezintă o cerere de modificare a programului în conformitate cu articolul 24 alineatul (1), cu cel puțin patru luni înainte de termenul pentru angajamente prevăzut la articolul 114 alineatul (2) primul paragraf din Regulamentul financiar.

(8) Resursele transferate înapoi către fondul din care au fost transferate inițial și alocate unuia sau mai multor programe se execută în conformitate cu normele stabilite în prezentul regulament și în regulamentele specifice fiecărui fond începând cu data depunerii cererii de modificare a programului.

(9) Pentru resursele transferate înapoi către fondul din care au fost transferate inițial și alocate unui program în conformitate cu alineatul (7) de la prezentul articol, termenul de dezangajare prevăzut la articolul 105 alineatul (1) începe în anul în care sunt realizate angajamentele bugetare corespunzătoare.”

Orizont Europa

„Articolul 15

Finanțare alternativă, combinată și cumulativă și transferuri de resurse

...

(5) Resursele alocate statelor membre în cadrul gestiunii partajate pot fi transferate, la cererea statului membru în cauză, către program sub rezerva condițiilor prevăzute în dispozițiile relevante din Regulamentul privind dispozițiile comune pentru 2021-2027. Comisia execută aceste resurse direct, în conformitate cu articolul 62 alineatul (1) primul paragraf litera (a) din Regulamentul financiar, sau indirect, în conformitate cu litera (c) de la paragraful menționat. Resursele respective se utilizează în beneficiul statului membru în cauză.

(6) În cazul în care Comisia nu și-a asumat un angajament juridic prin gestiune directă sau indirectă pentru resursele transferate în conformitate cu alineatul (5), resursele neangajate corespunzătoare pot fi transferate înapoi către unul sau mai multe dintre programele sursă respective, la cererea statului membru, în conformitate cu condițiile prevăzute în dispozițiile relevante din Regulamentul privind dispozițiile comune pentru 2021-2027.”

FINANȚARE CUMULATIVĂ

RDC

„Articolul 63

Eligibilitate

[...]

(9) O operațiune poate beneficia de sprijin din unul sau mai multe fonduri sau din partea unuia sau a mai multor programe și din partea altor instrumente ale Uniunii. În astfel de cazuri, cheltuielile declarate într-o cerere de plată pentru unul dintre fonduri nu se declară pentru niciunul dintre următoarele:

- (a) sprijin din partea unui alt fond sau instrument al Uniunii;
- (b) sprijin din partea aceluiași fond în cadrul unui alt program.

Cuantumul cheltuielilor care trebuie înregistrate într-o cerere de plată pentru un fond se poate calcula proporțional pentru fiecare fond și pentru programul sau programele în cauză, în conformitate cu documentul care stabilește condițiile care trebuie îndeplinite pentru a beneficia de sprijin.”

Orizont Europa

„Articolul 15

Finanțare alternativă, combinată și cumulativă și transferuri de resurse

...

(4) O acțiune care a beneficiat de o contribuție din partea altui program al Uniunii poate primi o contribuție și în cadrul programului, cu condiția ca aceste contribuții să nu acopere aceleași costuri. Normele programului relevant al Uniunii se aplică contribuției corespunzătoare la acțiune. Finanțarea cumulativă nu depășește costurile eligibile totale ale acțiunii. Sprijinul din partea diferitelor programe ale Uniunii poate fi calculat în mod proporțional în conformitate cu documentele care stabilesc condițiile de acordare a sprijinului.”

FINANȚARE COMBINATĂ/PARTENERIATE EUROPENE COFINANȚATE

RDC

„Articolul 71

Autoritățile responsabile de programe

[...]

(5) În cazul în care un program furnizează, în concordanță cu obiectivele sale, sprijin din FEDR sau FSE+ pentru un program cofinanțat de Orizont Europa, potrivit articolului 10 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul Orizont Europa, organismul care implementează programul cofinanțat de Orizont Europa este identificat drept organism intermediar de către autoritatea de management a programului vizat, în conformitate cu alineatul (3) de la prezentul articol.”

„Articolul 73

Selectarea operațiunilor de către autoritatea de management

[...]

(4) Pentru operațiunile cărora li s-a acordat o «marcă de excelență» sau care au fost selectate în cadrul unui program cofinanțat de Orizont Europa, autoritatea de management poate decide să acorde sprijin direct din FEDR sau FSE+, cu condiția ca operațiunile respective să îndeplinească cerințele prevăzute la alineatul (2) literele (a), (b) și (g).

În plus, autoritățile de management pot aplica operațiunilor menționate la primul paragraf categoriile, cuantumulurile maxime și metodele de calcul ale costurilor eligibile stabilite în temeiul instrumentului relevant al Uniunii. Elementele menționate sunt prevăzute în documentul menționat la alineatul (3)”.

Orizont Europa

„Articolul 15

Finanțare alternativă, combinată și cumulativă și transferuri de resurse

...

1. Contribuțiile financiare în temeiul programelor cofinanțate prin FEDR, FSE+, FEAMPA și FEADR pot fi considerate drept contribuție a statului membru participant la parteneriatele europene în temeiul articolului 10 alineatul (1) literele (b) și (c) din prezentul regulament, cu condiția respectării dispozițiilor relevante din Regulamentul privind dispozițiile comune pentru 2021-2027 și a regulamentelor specifice fiecărui fond.”

Regulamentul (UE) 2021/1237 al Comisiei din 23 iulie 2021 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat

„Articolul 25a

Ajutoarele pentru proiectele cărora li s-a acordat o etichetă de calitate «marcă de excelență»

(1) Ajutoarele furnizate IMM-urilor pentru proiectele de cercetare și dezvoltare, precum și pentru studiile de fezabilitate cărora li s-a acordat o etichetă de calitate «marcă de excelență» în cadrul programului Orizont 2020 sau Orizont Europa sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, sub rezerva îndeplinirii condițiilor stabilite la prezentul articol și în capitolul I.

(2) Activitățile eligibile ale proiectului de cercetare și dezvoltare sau ale studiului de fezabilitate care beneficiază de ajutor sunt cele stabilite ca fiind eligibile conform normelor programului Orizont 2020 sau Orizont Europa, cu excepția activităților care depășesc activitățile de dezvoltare experimentală.

(3) Categoriile, cuantumul maxime și metodele de calcul ale costurilor eligibile ale proiectului de cercetare și dezvoltare sau ale studiului de fezabilitate care beneficiază de ajutor sunt cele definite ca fiind eligibile în normele programului Orizont 2020 sau Orizont Europa.

(4) Cuantumul maxim al ajutorului nu depășește 2,5 milioane EUR pe IMM, pe proiect de cercetare și dezvoltare sau studiu de fezabilitate.

(5) Finanțarea publică totală acordată fiecărui proiect de cercetare și dezvoltare sau fiecărui studiu de fezabilitate nu depășește rata de finanțare stabilită pentru respectivul proiect de cercetare și dezvoltare sau pentru respectivul studiu de fezabilitate în temeiul normelor programului Orizont 2020 sau Orizont Europa.

Articolul 25b

Ajutoarele pentru acțiunile Marie Skłodowska-Curie și pentru acțiunile de validare a conceptului de către CEC

(1) Ajutoarele pentru acțiunile Marie Skłodowska-Curie și pentru acțiunile de validare a conceptului de către CEC cărora li s-a acordat o etichetă de calitate «marcă de excelență» în cadrul programului Orizont 2020 sau Orizont Europa sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, sub rezerva îndeplinirii condițiilor stabilite la prezentul articol și în capitolul I.

(2) Activitățile eligibile ale acțiunii care beneficiază de ajutor sunt cele definite ca fiind eligibile în normele programului Orizont 2020 sau Orizont Europa.

- (3) Categoriile, cantumurile maxime și metodele de calcul ale costurilor eligibile ale acțiunii care beneficiază de ajutor sunt cele definite ca fiind eligibile în normele programului Orizont 2020 sau Orizont Europa.
- (4) Finanțarea publică totală acordată fiecărei acțiuni care beneficiază de ajutor nu depășește nivelul maxim al sprijinului prevăzut în programul Orizont 2020 sau în programul Orizont Europa.

Articolul 25c

Ajutoarele incluse în proiectele de cercetare și dezvoltare cofinanțate

- (1) Ajutoarele acordate unui proiect de cercetare și dezvoltare cofinanțat sau unui studiu de fezabilitate cofinanțat (inclusiv proiectelor de cercetare și dezvoltare puse în aplicare în cadrul unui parteneriat european instituționalizat în temeiul articolului 185 sau al articolului 187 din tratat sau în cadrul unei acțiuni de cofinanțare a programului, astfel cum este definită în normele programului Orizont Europa), care este pus în aplicare de cel puțin trei state membre sau, alternativ, de două state membre și cel puțin o țară asociată și care este selectat pe baza evaluării efectuate și a clasamentului întocmit de experți independenți în urma unor cereri de propuneri transnaționale, în conformitate cu normele programului Orizont 2020 sau Orizont Europa, sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, sub rezerva îndeplinirii condițiilor stabilite la prezentul articol și în capitolul I.
- (2) Activitățile eligibile ale proiectului de cercetare și dezvoltare sau ale studiului de fezabilitate care beneficiază de ajutor sunt cele stabilite ca fiind eligibile conform normelor programului Orizont 2020 sau Orizont Europa, cu excepția activităților care depășesc activitățile de dezvoltare experimentală.
- (3) Categoriile, cantumurile maxime și metodele de calcul ale costurilor eligibile sunt cele definite ca fiind eligibile în normele programului Orizont 2020 sau Orizont Europa.
- (4) Finanțarea publică totală furnizată nu depășește rata de finanțare stabilită pentru proiectul de cercetare și dezvoltare sau pentru studiul de fezabilitate în urma selecției, clasificării și evaluării în conformitate cu normele programului Orizont 2020 sau Orizont Europa.
- (5) Finanțarea furnizată de programul Orizont 2020 sau de programul Orizont Europa acoperă cel puțin 30 % din costurile eligibile totale ale unei acțiuni de cercetare și inovare sau ale unei acțiuni de inovare, astfel cum sunt definite în programul Orizont 2020 sau Orizont Europa.

Articolul 25d

Ajutoarele pentru acțiunile de teaming

- (1) Ajutoarele acordate pentru acțiunile de teaming cofinanțate care implică cel puțin două state membre și care sunt selectate pe baza evaluării efectuate și a clasamentului întocmit de experți independenți în urma unor cereri de propuneri transnaționale, în temeiul normelor programului Orizont 2020 sau Orizont Europa, sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, sub rezerva îndeplinirii condițiilor stabilite la prezentul articol și în capitolul I.
- (2) Activitățile eligibile ale acțiunii de teaming cofinanțate sunt cele definite ca fiind eligibile în normele programului Orizont 2020 sau Orizont Europa. Sunt excluse activitățile care nu se rezumă la activități de dezvoltare experimentală.
- (3) Categoriile, cantumurile maxime și metodele de calcul ale costurilor eligibile sunt cele definite ca fiind eligibile în normele programului Orizont 2020 sau Orizont Europa. În plus, sunt eligibile costurile de investiție în active corporale și necorporale aferente proiectelor.
- (4) Finanțarea publică totală acordată nu depășește rata de finanțare stabilită pentru acțiunile de teaming în urma selecției, a clasificării și a evaluării efectuate în temeiul normelor programului Orizont 2020 sau Orizont Europa. În plus, pentru investițiile în active corporale și necorporale aferente proiectelor, ajutorul nu depășește 70 % din costurile de investiție.

(5) În ceea ce privește ajutoarele pentru investițiile în infrastructuri din cadrul acțiunilor de teaming, se aplică următoarele condiții suplimentare:

- (a) în cazul în care infrastructura servește atât unor activități economice, cât și unor activități neeconomice, finanțarea, costurile și veniturile aferente fiecărui tip de activitate sunt contabilizate separat, pe baza principiilor de contabilitate analitică aplicate în mod coerent și justificabile în mod obiectiv;
 - (b) prețul perceput pentru exploatarea sau utilizarea infrastructurii trebuie să corespundă unui preț de piață;
 - (c) accesul la infrastructură este deschis mai multor utilizatori și se acordă în mod transparent și nediscriminatoriu. Întreprinderilor care au finanțat cel puțin 10 % din costurile de investiție în infrastructură li se poate acorda un acces preferențial în condiții mai favorabile. Pentru a se evita supracompensarea, un astfel de acces este proporțional cu contribuția întreprinderii la costurile de investiție, iar condițiile de acordare a acestui acces sunt făcute publice;
 - (d) în cazul în care infrastructura beneficiază de finanțare din fonduri publice atât pentru activitățile economice, cât și pentru activitățile neeconomice, statele membre instituie un mecanism de monitorizare și de recuperare menit să asigure faptul că intensitatea ajutorului aplicabilă nu este depășită ca urmare a unei creșteri a ponderii activităților economice în comparație cu situația preconizată la data acordării ajutorului.”
-